Panteia
Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Wsw-statistiek 2017

Jaarrapport

WSW Statistiek

Eelco Flapper
Inge Harteveld
Pieter Fris

Zoetermeer, 28 juni 2018

Foto omslag: "Wsw-ers aan het werk" / Cedris – Werkse Delft

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Panteia. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van Panteia. Panteia aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

The responsibility for the contents of this report lies with Panteia. Quoting numbers or text in papers, essays and books is permitted only when the source is clearly mentioned. No part of this publication may be copied and/or published in any form or by any means, or stored in a retrieval system, without the prior written permission of Panteia. Panteia does not accept responsibility for printing errors and/or other imperfections.

Voorwoord

In opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voert Panteia sinds 2000 de Wsw-statistiek uit bij gemeenten.

Sinds 2008 verschijnt hiervan een jaarlijkse rapportage.

Het projectteam van Panteia dat de Wsw-statistiek uitvoert, heeft regelmatig overleg met het Ministerie van SZW. De analysebestanden op grond waarvan dit rapport is samengesteld, zijn opgeleverd aan het CBS en aan het Ministerie van SZW. Dit rapport is in overleg met de klankbordgroep vastgesteld. De klankbordgroep bestaat uit:

- Ministerie van SZW
- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Brancheverenigingen Cedris

Het Wsw-projectteam van Panteia bestaat uit Inge Harteveld, Pieter Fris en Eelco Flapper. Het projectteam is in haar activiteiten ondersteund door Jasper Westmaas en Paul Vogels.

Pieter Fris
projectleider Wsw-statistiek

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1 Inleiding 7
1.1 Achtergrond 7
1.2 Verantwoording 7
1.3 Inhoud en opzet van het rapport 8

2 Omvang van de Wsw 9
2.1 Volumegegevens Wsw in aantal personen over het jaar 2017 9
2.2 Volumegegevens Wsw in arbeidsjaren over het jaar 2017 11
2.3 Recente volumeontwikkelingen 12
2.4 Historische volumeontwikkelingen 12
2.5 Resumerend volumeontwikkelingen 14

3 Werknemersbestand 15
3.1 Kenmerken werknemers met een Wsw-dienstbetrekking 17
3.2 Kenmerken werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken 18
3.3 Kenmerken werknemers met een dienstbetrekking en met een arbeidsovereenkomst begeleid werken (plus Geen plaatsingen) 20
3.4 Duur en omvang van Wsw-dienstbetrekkingen en arbeidsovereenkomsten begeleid werken 21
3.5 Uitstroom uit het werknemersbestand 25

4 Herindicaties 2017 31
4.1 Aantal herindicatiebesluiten 31
4.2 Doelgroep-besluiten 31

Bijlage 1 Responsverantwoording 35e en 36e meting 33
Bijlage 2 Te registreren kenmerken Wsw-statistiek 2017 35
Bijlage 3 Volledigheid van de gegevens 37
Bijlage 4 VBTB-rapportage 1e halfjaar 2017 39
Bijlage 5 VBTB-rapportage 2e halfjaar 2017 43

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) werd op de hoogte gehouden van de omvang van de Wsw-populatie en de realisatiecijfers door jaarlijkse volumeopgaven van de gemeenten. Voor meer uitgebreide beleidsinformatie heeft het Ministerie de halfjaarlijkse Wsw-statistiek op persoonsniveau ingevoerd. Het ministerie van SZW heeft Panteia opdracht gegeven om jaarlijks te rapporteren over de volume ontwikkelingen in de WSW.
De benodigde gegevens voor de Wsw-statistiek worden halfjaarlijks aangeleverd door:

- alle Sw-bedrijven in Nederland namens en gemandateerd door de gemeenten;
- een aantal gemeenten zelf.

Na controle, correctie en statistische verwerking van de gegevensbestanden wordt deze landelijke jaarrapportage opgesteld die inzicht geeft in de omvang en kenmerken van de doelgroep en de ontwikkelingen daarin. Er wordt met dit rapport alleen inzicht gegeven in cijfermatige ontwikkelingen en er wordt over het algemeen niet ingegaan op de oorzaken en mogelijke gevolgen daarvan.

1.2 Verantwoording

Gemeenten zijn verplicht om 6 weken na het einde van een halfjaar een databestand aan te leveren met alle voor de statistiek noodzakelijke gegevens op persoonsniveau. Bijlage 2 geeft een overzicht van die gegevens (kenmerken) die deel uitmaken van de Wsw-statistiek in 2017.
De meeste gemeenten hebben de aanleveringstaak neergelegd bij 'hun' Sw-bedrijf: eind 2017 zijn er 79 Sw-bedrijven actief. Enkele gemeenten hebben besloten om het beheer van de Wsw-dienstverbanden van het Sw-bedrijf (deels) over te nemen. Er zijn ondertussen 13 gemeenten, die alle Wsw-gegevens zelf aan Panteia hebben aangeleverd en 8 gemeenten die alleen van (een aantal van) de Wsw-dienstverbanden de gegevens zelf aanleveren. Een meer uitgebreide beschrijving van de gerealiseerde respons is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

Met de invoering van de Participatiewet in 2015 bestaat er geen instroom in de Wsw meer. Dit heeft tot gevolg gehad dat mensen niet meer voor de Wsw worden geïndiceerd en dat er geen Wsw-wachtlijst meer bestaat.
Vanaf 2015 blijven personen die zijn uitgestroomd uit een Wsw-dienstverband, gevolgd worden in de Wsw-statistiek in de categorie Geen plaatsing. Het betreft personen die:
- eind 2014 tot het zittend bestand van de Wsw behoorden;
- in 2015, 2016 of in het eerste halfjaar 2017 zijn uitgestroomd, niet vanwege het bereiken van de AOW-leeftijd of vanwege overlijden;
- eind 2017 nog over een geldige indicatie beschikken;
- een niet verstreken geldigheidsduur van de indicatie bezitten en er heeft geen herindicatie met doelgroep-besluit "boven- of onderzijde"[1] plaatsgevonden;
- eind 2017 nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt of zijn overleden.

In de Wsw-statistiek wordt gestreefd naar 100% ingevulde kenmerken. De volledigheid van de in dit rapport opgenomen gegevens is zeer hoog. De marges zijn nog geen

[1] Met een doelgroep-besluit boven- of onderzijde beschikt een Wsw-er niet meer over een geldige indicatie. Bovenzijde betekent dat iemand dusdanig weinig of lichte beperkingen heeft dat hij/zij niet langer in de Wsw werkzaam hoeft te zijn ('te goed' voor de Wsw). Onderzijde houdt in dat iemand dusdanig veel of zware beperkingen heeft dat hij/zij niet langer in de Wsw werkzaam kan zijn ('te slecht' voor de Wsw).

0,01%. Dit houdt in dat op één of meerdere kenmerken niet meer dan 0,01% van de gegevens ontbreekt (item non-respons). Een overzicht van de kwaliteit van de aangeleverde bestanden is opgenomen in bijlage 3.

De beginstanden in de verschillende tabellen komen niet altijd overeen met de eindstanden in de voorgaande rapportage over 2016. Dit wordt veroorzaakt door nagekomen informatie over (onterecht) afgesloten dienstverbanden die alsnog is verwerkt en opgenomen in de huidige rapportage van 2017.

1.3 Inhoud en opzet van het rapport

In dit rapport wordt een beeld gegeven van de omvang en karakteristieken van de Wsw in 2017. Daarnaast komen ontwikkelingen in de voorafgaande jaren aan de orde. Hoofdstuk 2 geeft bij wijze van samenvatting een overzicht van de aantallen personen en aantallen arbeidsjaren in de Wsw. Tevens is hierin informatie opgenomen over de personen met een geldige Wsw-indicatie die zonder plaatsing in een Wsw-dienstverband nog deel uitmaken van de Wsw. De ontwikkelingen in het werknemersbestand komen aan de orde in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 worden resultaten gepresenteerd van de herindicatiebesluiten die in 2017 zijn genomen.
Voor de vergelijkbaarheid van gegevens zijn alle missende waarden (cases waarbij een bepaald kenmerk niet of niet juist is aangeleverd) uit de tabellen gehouden. In de tabellen worden dus alleen de valide percentages weergegeven. De in de tabellen vermelde absolute aantallen zijn wel inclusief de missende waarden (tenzij anders aangegeven).

Genoemde percentages in dezelfde periode van het voorgaande jaar zijn, voor zover hier niet gepresenteerd, terug te lezen in het voorgaande jaarrapport 2016.

2 Omvang van de Wsw

In dit hoofdstuk worden over heel 2017 de volumegegevens gepresenteerd, zowel in aantallen personen als in arbeidsjaren (de realisatiecijfers). Er wordt stilgestaan bij de ontwikkelingen in deze volumegegevens in 2017 en over de voorgaande 8 jaar.

Na afloop van iedere meting van de Wsw-statistiek (ieder halfjaar) presenteert Panteia aan het Ministerie van SZW de volumegegevens en -ontwikkelingen binnen de Wsw in dat afgesloten halfjaar. De rapportages met de *halfjaarcijfers* zijn terug te vinden in de bijlagen 4 en 5.

2.1 Volumegegevens Wsw in aantal personen over het jaar 2017

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de volumeontwikkelingen in aantal personen binnen de Wsw in 2017.

Tabel 2.1 Volumeontwikkeling Wsw in aantal personen in 2017

	Begin 2017	Instroom	Uitstroom	Eind 2017	In %	Uit %	Toe-/afname %
Werknemersbestand	91.158	671	4.832	86.959	0,7%	5,3%	-4,6%
Dienstbetrekkingen	85.304	597	4.520	81.271	0,7%	5,3%	-4,7%
Individuele detachering	*15.763*			*14.983*			*-4,9%*
Groepsdetachering	*18.099*			*17.210*			*-4,9%*
Geen detachering	*51.442*			*49.078*			*-4,6%*
Begeleid werken	5.892	74	328	5.730	1,3%	5,6%	-2,7%
Geen plaatsing	3.412	1519	767	4.164	44,5%	22,5%	22,0%
Herindicatie				14.486			

Instroompercentage = instroom / beginstand; Uitstroompercentage = uitstroom / beginstand
Toename-/afnamepercentage = (verschil eindstand – beginstand) / beginstand;
Geen plaatsing = geen dienstbetrekking of arbeidsovereenkomst begeleid werken in 2017, uitgestroomd in 2015, 2016 of in het 1e halfjaar 2017 en beschikkend over een geldige Wsw-indicatie.

De *begin- en eindstanden* kunnen zeer betrouwbaar worden geacht, maar de in- en uitstroom gegevens bevatten enige onnauwkeurigheid. Dit wordt veroorzaakt doordat sommige mensen met meerdere records in de statistiek voorkomen, waardoor iemand zowel in de uit- en de instroom kan voorkomen. Bij de dienstbetrekkingen en de arbeidsovereenkomsten op grond van begeleid werken bedraagt het verschil tussen de som "beginstand + instroom – uitstroom" en de werkelijke eindstand in geval van dienstbetrekkingen 110 personen en bij begeleid werken 92 personen. Dit wordt veroorzaakt door (soms meerdere malen) wisselen tussen een dienstbetrekking en een arbeidsovereenkomst begeleid werken, terugkeer in een Wsw-dienstverband na uitstroom en/of (naadloze) overnames[2].

Het *werknemersbestand* is niet gelijk aan dienstbetrekkingen + begeleid werken[3]. Door de overgang van bijvoorbeeld een dienstbetrekking naar een arbeidsovereenkomst, stroomt de persoon uit de dienstbetrekking uit, stroomt in op het begeleid werken maar

[2] Met naadloze overname wordt bedoeld een aansluitend dienstverband bij het ene Sw-bedrijf (of gemeente) na uitstroom bij het andere Sw-bedrijf (of gemeente). Met een overname wordt bedoeld dat een Wsw-er naar een andere gemeente (Sw-bedrijf) overgaat en daar na enige tijd een nieuw dienstverband aangaat.

[3] De totale omvang van het werknemersbestand aan het eind van 2017 is gelijk aan de som van het aantal dienstbetrekkingen (81.271) en het aantal arbeidsovereenkomsten begeleid werken (5.730): 81.271 + 5.730 = 87.001 werknemers. Hierin zijn echter personen dubbel opgenomen, die (tegelijkertijd) in 2017 een dienstbetrekking en een begeleid werkenplaats bezitten of bezeten hebben. De eindstand 2017 van het werknemersbestand (enkele personen) bedraagt 86.959 personen: dit is de "N" in de tabellen in dit rapport.

blijft binnen het werknemersbestand (geen in- of uitstroom, maar wel in de beginstand en in de eindstand).

Ondanks dat vanaf 2015 de toegang tot de Wsw is afgesloten ten gevolge van de Participatiewet, heeft er nog een beperkte *instroom in het Wsw-werknemersbestand* plaatsgevonden. Dit betreft personen die (naadloos) overgenomen worden van een ander Sw-bedrijf of gemeente of personen die na uitstroom uit de Wsw in het eerste of tweede halfjaar 2017 weer in dienst zijn gekomen na een nieuw Wsw-dienstverband aangeboden gekregen te hebben.

De in de *bijlagen 4 en 5* (tabel 1) gepresenteerde vergelijkbare cijfers als in tabel 2.1 betreffen aantallen personen over de afzonderlijke 6 maanden van het 1e en het 2e halfjaar 2017, die na afsluiting van de meting over dat halfjaar zijn berekend. De grootste verschillen betreffen het in het 1e halfjaar 2017 nog niet meenemen van nagekomen informatie uit het 2e halfjaar en het in het 1e halfjaar bij de berekening in arbeidsjaren nog wel meenemen van de zgn. *slapers* (niet werkzaam, doorlopend dienstverband, geen salarisuitbetaling). De halfjaargegevens zijn, doordat de beide halfjaren zich niet hetzelfde ontwikkelen, niet te extrapoleren naar jaarcijfers.

Omvang van het bestand met Geen plaatsingen na uitstroom in 2015, 2016 of het 1e halfjaar 2017

Vanaf 2015 blijven personen die zijn uitgestroomd uit een Wsw-dienstverband, in de Wsw-statistiek gevolgd worden in de categorie *Geen plaatsing*. Het betreft personen die:
- eind 2014 tot het zittend bestand van de Wsw behoorden;
- in 2015, 2016 of in het eerste halfjaar 2017 zijn uitgestroomd;
- geen uitstroom vanwege het bereiken van de AOW-leeftijd of vanwege overlijden;
- eind 2017 nog over een geldige indicatie beschikken;
– de geldigheidsduur van de indicatie is niet verstreken en er heeft geen herindicatie met doelgroep besluit "boven-/onderzijde" plaatsgevonden;
- eind 2017 nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt of zijn overleden.

Het aantal personen met *Geen plaatsing* in het tweede halfjaar 2017 bedraagt eind 2017 4.164 personen. Hierin zijn niet degenen opgenomen die in het tweede halfjaar 2017 zijn uitgestroomd (niet vanwege pensionering of overlijden) en die nog over een geldige indicatie beschikken. Deze personen zouden anders dubbel in het statistiekbestand van het tweede halfjaar 2017 voorkomen: een record van het dienstverband en een record met Geen plaatsing. Het is ongewenst dat zij in twee hoedanigheden in de statistiek voorkomen en vervolgens dubbel weergegeven worden in de volumecijfers. De in het tweede halfjaar 2017 uitgestroomde personen komen in de categorie Geen plaatsing terug in het eerste halfjaar van 2018.

In 2017 zijn 1519 personen toegetreden tot de categorie Geen plaatsing. Dit zijn personen met een geldige indicatie op 31-12-2107, die in 2017 zijn uitgestroomd uit een dienstverband niet vanwege het bereiken van de AOW-leeftijd of overlijden[4].

Daartegenover zijn in 2017 767 personen weg uit de groep Geen plaatsing vanwege:
het verlopen (of intrekken) van hun Wsw-indicatie;
het ondergaan van een herindicatie met als doelgroep-besluit "boven-/onderzijde";
het in de loop van 2017 bereiken van de AOW-leeftijd of overlijden;

[4] Er zijn ook personen die een dienstverband verlaten maar niet in de categorie Geen plaatsing terechtkomen doordat:
- hun indicatie door de gemeente wordt ingetrokken d.m.v. een vaststellings-/beëindigingsovereenkomst;
- de gemeente de indicatie intrekt volgens art. 12 lid 1 Wsw;
- ze uitstromen naar een ander Sw-bedrijf of andere gemeente, waar ze een nieuwe dienstverband aangaan of waar helaas geen overdracht van het dossier plaatsvindt waardoor ze niet in de categorie Geen plaatsing door de nieuwe gemeente worden opgenomen.

het verhuizen naar het buitenland of naar een andere gemeente en daar niet aangemeld voor de Wsw.
Daarnaast heeft een aantal van 46 personen in 2017 vanuit Geen plaatsing opnieuw een Wsw-dienstverband gekregen.
De groep Geen plaatsingen bestaat eind 2017 uit:

- 23% doelgroep van vóór 1998 (960);
- 77% doelgroep vanaf 1998 (3.204).

De groep Geen plaatsingen van vóór 1998 heeft een indicatie 'voor 't leven': er zit geen geldigheidstermijn aan hun Wsw-indicatie die derhalve pas vervalt op het moment van hun AOW-leeftijd, hun overlijden of als de indicatie wordt ingetrokken (zie verder ook hoofdstuk 3, inleiding).

2.2 Volumegegevens Wsw in arbeidsjaren over het jaar 2017

Volumeontwikkeling Wsw in arbeidsjaren

Tabel 2.2 geeft een overzicht van de volumeontwikkelingen in arbeidsjaren binnen de Wsw in 2017. Voor de berekening in arbeidsjaren wordt uitgegaan van een volledig dienstverband (1 SE) van 36 uur. In de berekening heeft de arbeidsbeperking "matig" factor 1,00 en de arbeidsbeperking "ernstig" factor 1,25.

Tabel 2.2 Volumeontwikkeling Wsw in arbeidsjaren in 2017

	Begin 2017	Instroom	Uitstroom	Eind 2017	In %	Uit %	Toe-/afname %
Werknemersbestand	80.113	587	3.918	76.529	0,7%	4,9%	-4,5%
Dienstbetrekkingen	74.861	523	3.666	71.395	0,7%	4,9%	-4,6%
Begeleid werken	5.251	64	272	5.134	1,2%	5,2%	-2,2%

Instroompercentage = instroom / beginstand; Uitstroompercentage = uitstroom / beginstand
Toename-/afnamepercentage = (verschil eindstand – beginstand) / beginstand;

In de berekening van het aantal arbeidsjaren over 2017 zijn de zgn. *slapers* (niet werkzaam, doorlopend dienstverband, geen salarisuitbetaling) buiten beschouwing gelaten. De berekening is op deze manier gemaakt voor de vergelijking met andere berekeningen van arbeidsjaren (o.a. de gemiddelde realisatie over 2017 in arbeidsjaren) waarin de slapers ook buiten beschouwing blijven. Slapers vertegenwoordigen immers geen realisatie omdat zij niet werkzaam zijn. Ze beschikken echter wel over een Wsw-dienstverband dat door het Sw-bedrijf / gemeente is aangegaan, waardoor zij wel meetellen in de resultaten over 2017 in aantallen (percentages) personen.
Uitgaande van de omvang van het dienstverband en hun arbeidshandicap is op de eindstand 2017 het aantal arbeidsjaren van de 855 slapers 703 arbeidsjaren: dienstbetrekkingen 696,5 arbeidsjaren; begeleid werken 6,5 arbeidsjaren.
De gemiddelde realisatie van de slapers over heel 2017 bedraagt 1174 arbeidsjaren.
Verder informatie over slapers is te vinden in paragraaf 3.4, pag. 24/25, onder Salariëring van de medewerkers.

Gemiddelde realisatieberekening in arbeidsjaren

Naast de eindstanden wordt ook *de gemiddelde realisatie* per jaar berekend. Dit wordt berekend door voor een heel jaar de realisatie per maand (conform de hierboven beschreven wijze van berekening van het aantal arbeidsjaren) te berekenen en deze vervolgens te middelen. De gemiddelde realisatie over een jaar speelt een rol bij de verdeling van het budget Wsw over de gemeenten. De gemiddelde realisatie per gemeente is terug te vinden in de meicirculaire van het gemeentefonds 2018.

Als totaal van alle gemeenten bedraagt de totale *gemiddelde realisatie* over 2017 78.613 arbeidsjaren[5].
De totale realisatie op *eindstand 2017* is 76.529 arbeidsjaren[5] (zie tabel 2.2).

De ontwikkeling in de totale *gemiddelde realisatie* is als volgt:
Totale gemiddelde realisatie 2016: 83.014 arbeidsjaren
Totale gemiddelde realisatie 2017[5]: 78.613 arbeidsjaren -/-
Afname gemiddelde realisatie 2017: 4.401 arbeidsjaren.

2.3 Recente volumeontwikkelingen

De recente volumeontwikkelingen zijn af te lezen uit de tabellen 2.1 en 2.2.
De omvang van het totale *werknemersbestand* is in 2017 met 4.199 personen afgenomen (-4,6%); in arbeidsjaren komt dat neer op 3.584 arbeidsjaren[5] (-4,5%).
De omvang van het aantal *dienstbetrekkingen* is met 4.033 personen afgenomen (-4,7%); in arbeidsjaren is dat een vermindering met 3.466 arbeidsjaren[5] (-4,6%).
De omvang van het aantal *arbeidsovereenkomsten op grond van begeleid werken* is afgenomen met 162 personen (-2,7%); dit is een terugloop in arbeidsjaren[5] met 117 (-2,2%).
De omvang van het aantal *Geen plaatsingen* is in 2017 met 752 personen toegenomen (22,0%).

Nadere analyse laat zien dat eind 2017 112 personen met een dienstbetrekking of een arbeidsovereenkomst begeleid werken in het buitenland wonen.

2.4 Historische volumeontwikkelingen

In tabel 2.3 staan de eindstanden in aantal personen weergegeven over de jaren 2009 tot en met 2017 uitgesplitst naar werk- en detacheringsvorm.

Tabel 2.3 Eindstanden ultimo 2009 t/m 2017, jaarlijkse toe-/afname en uitsplitsing naar werk- en detacheringsvorm

							Aantal personen op eindstand		
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal werknemers[6]	102.218	102.809	102.031	102.369	101.912	102.855	96.300	91.158	86.959
Af-/toename		*+591*	*-778*	*+338*	*-457*	*+943*	*-6.555*	*-5.142*	*-4.199*
Dienstbetrekking	96.946	97.121	95.881	96.119	95.679	96.125	90.040	85.304	81.271
Individuele detacher	*15.421*	*15.427*	*15.709*	*16.609*	*16.870*	*17.476*	*16.294*	*15.763*	*14.983*
Groepsdetachering	*8.564*	*8.879*	*8.318*	*10.890*	*13.679*	*13.777*	*18.048*	*18.099*	*17.210*
Geen detachering	*72.961*	*72.815*	*71.854*	*68.620*	*65.130*	*64.872*	*55.698*	*51.442*	*49.078*
Begeleid werken	5.305	5.734	6.190	6.297	6.290	6.780	6.302	5.892	5.730
Geen plaatsing							1.872	3.412	4.164

Over de jaren 2009 t/m 2014 schommelde het aantal *Wsw-werknemers* aan het eind van ieder jaar tussen de 102.000 en 103.000 personen, maar na 2014, toen er geen instroom in de Wsw meer plaatsvond, daalt het aantal Wsw-ers aan het eind van ieder jaar met 6.500 in 2015 tot zo'n 4.000 personen in 2017: de jaarlijkse afname van het aantal werknemers in de Wsw lijkt per jaar telkens zo'n duizend personen minder te bedragen.

[5] Exclusief de zgn. slapers (t.w.v. eindstand: Wnb: 703 aj; Dbt: 696,5 aj; Bw: 6,5 aj; gemiddeld: 1174 arbeidsjaren); zie paragraaf 2.2, pag. 11

[6] De totale omvang van het werknemersbestand aan het eind van ieder jaar is niet gelijk aan de som van het aantal dienstbetrekkingen en het aantal arbeidsovereenkomsten begeleid werken. Doordat anders personen dubbel zijn opgenomen, die (tegelijkertijd) in een jaar een dienstbetrekking en een begeleid werkenplaats bezitten of bezeten hebben, wordt uitgegaan van het werkelijke aantal werknemers op de eindstand: dit is de "N" in de andere tabellen.

Voor het aantal *dienstbetrekkingen* geldt eenzelfde trend.
Het aantal *individuele detacheringen* groeit over de jaren heen maar na 2014 daalt dit aantal ook onder invloed van de algehele afname van Wsw-ers.
Het aantal *groepsdetacheringen* groeide aanvankelijk gestaag, maar in 2015 is dit aantal juist sterk gestegen. In 2016 en 2017 daalt het aantal groepsdetacheringen weer iets onder invloed van een totale afname van dienstbetrekkingen.
Het aantal personen *zonder detachering*, die veelal beschut werk verrichten[7], is over de laatste negen jaren gestaag afgenomen, maar in de laatste drie jaren nog veel sterker.
Het begeleid werken is nagenoeg ieder jaar gegroeid, maar ook hier valt er een afname in de laatste drie jaren te constateren onder invloed van een totaal kleiner aantal Wsw-werknemers.

Tabel 2.4 laat de bovenstaande gesignaleerde jaarlijkse toe- en afname zien en geeft het aandeel van detacheringen, geen detacheringen en begeleid werken in het totale werknemersbestand weer.

Tabel 2.4 Eindstanden ultimo 2009 t/m 2017 en aandeel van werk- en detacheringsvorm

	Aandeel van aantal personen op eindstand								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal werknemers[8]	102.218	102.809	102.031	102.369	101.912	102.855	96.300	91.158	86.959
Dienstbetrekking	95%	94%	94%	94%	94%	93%	93%	93%	93%
Detachering	*24%*	*23%*	*24%*	*27%*	*30%*	*30%*	*35%*	*36%*	*37%*
Geen detachering	*71%*	*71%*	*70%*	*67%*	*64%*	*63%*	*58%*	*57%*	*56%*
Begeleid werken	5%	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%

De verhouding tussen het aantal dienstbetrekkingen en begeleid werken verandert door de jaren heen nauwelijks: het aandeel dienstbetrekkingen in het werknemersbestand neemt licht af van 95% in 2009 naar 93% in 2017 en het begeleid werken van 5% in 2009 naar 7% in 2017 (zie ook tabel 3.1 in hoofdstuk 3).
Het aandeel detacheringen binnen het werknemersbestand groeit gestaag tot 30% in 2014. Bij de intrede van de Participatiewet in 2015 is het aandeel 35% en groeit jaarlijks met 1% naar 37% in 2017. Het aandeel Geen detachering (grotendeels beschut werk[7]) volgt de omgekeerde weg en neemt derhalve af van 63% in 2014 naar 58% in 2015 en 56% in 2017.

In tabel 2.5 en in figuur 2.1 staan de eindstanden in arbeidsjaren weergegeven over de jaren 2009 tot en met 2017, in de tabel uitgesplitst naar werkvorm.

Tabel 2.5 Arbeidsjaren (aj) ultimo 2009 t/m 2017

	Aantal arbeidsjaren								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dienstbetrekking in aj	89.723	86.925	85.339	85.021	84.298	84.562	79.506	75.954	71.395[9]
Begeleid werken in aj	5.206	5.212	5.607	5.593	5.564	5.958	5.596	5.270	5.134[9]
Totaal (arbeidsjaren)	94.929	92.137	90.946	90.614	89.862	90.520	85.102	81.224	76.529[9]

[7] Zie ook voetnoot 11, pag. 15
[8] Zie voetnoot 6, pag. 12
[9] Exclusief de zgn. slapers (t.w.v. eindstand: Wnb: 703 aj; Dbt: 696,5 aj; Bw: 6,5 aj); zie paragraaf 2.2, pag. 11

Figuur 2.1 Arbeidsjaren ultimo 2008 t/m 2017

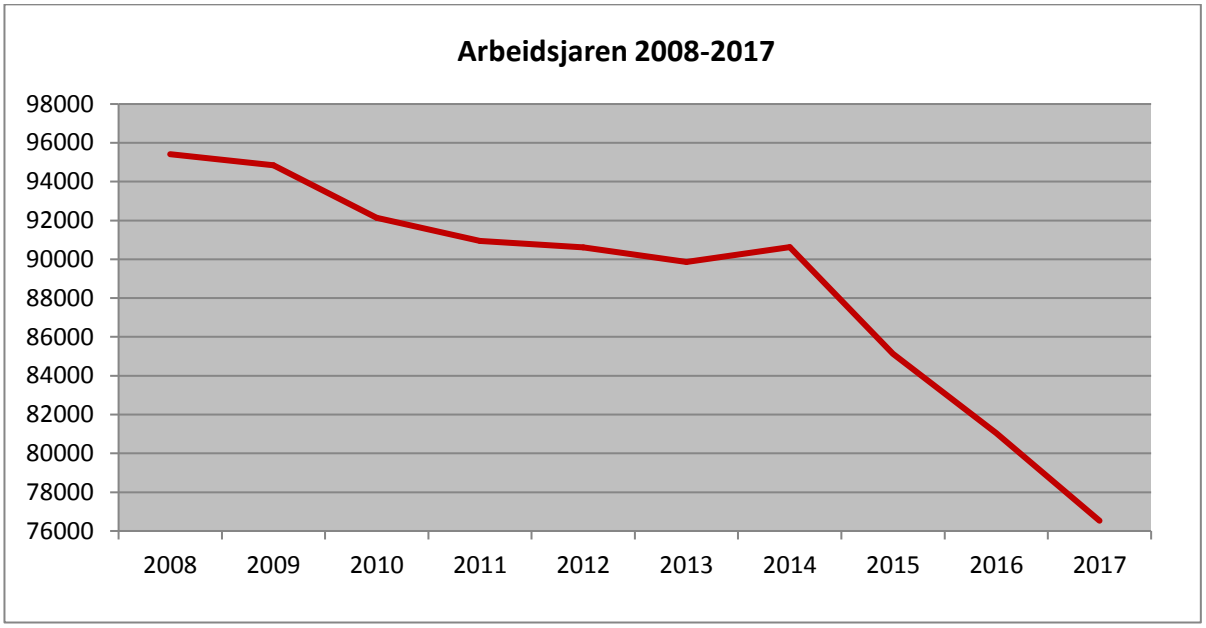

2.5 Resumerend volumeontwikkelingen

Tabel 2.6 geeft samengevat de volumeontwikkelingen over 2017 weer.

Tabel 2.6 Volumeontwikkelingen 2017: afname in 2017

	Afname werknemers en arbeidsjaren		
	2016	2017	Afname
Aantal Wsw-werknemers op eindstand (personen)	91.158	86.959	4.199
Arbeidsjaren van Wsw-werknemers op eindstand	81.224	76.529[10]	4.695
Gemiddelde realisatie (arbeidsjaren) over een jaar	83.014	78.613[10]	4.401

Afname van het *aantal Wsw-werknemers* in 2017 is 4.199 personen.
Afname van het *aantal arbeidsjaren* van *Wsw-werknemers* in 2017 is 4.695 arbeidsjaren[10].
Afname van de *gemiddelde realisatie* in 2017 is 4.401 arbeidsjaren[10].

[10] Exclusief de zgn. slapers (t.w.v. 703 arbeidsjaren op eindstand; 1174 arbeidsjaren gemiddeld); zie paragraaf 2.2, pag. 11

3 Werknemersbestand

Het werknemersbestand bestaat uit personen met een Wsw-dienstbetrekking, aangegaan vóór of na 1998, of met een arbeidsovereenkomst begeleid werken. Binnen de dienstbetrekkingen zijn Wsw-ers individueel of als groep gedetacheerd of op een beschutte plaatsing werkzaam[11]. In dit hoofdstuk komen eerst de aantallen van deze werk- en detacheringsvormen aan de orde en hun relatieve aandeel in de aantallen.
Paragraaf 3.1 gaat in op de kenmerken van de personen met een dienstbetrekking en paragraaf 3.2 gaat in op de kenmerken van de mensen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken. In paragraaf 3.3 worden de kenmerken van de personen op een beschutte plaatsing, in een detachering in het begeleid werken of op een Geen plaatsing naast elkaar gezet. In paragraaf 3.4 vergelijken we de duur en omvang van dienstbetrekkingen met die van arbeidsovereenkomsten begeleid werken. Paragraaf 3.5 ten slotte beschrijft de duur van het dienstverband bij uitstroom uit het werknemersbestand, de reden van ontslag en de bestemming van mensen die uitstromen.

Eind 2017 bevinden zich 86.959 personen in het werknemersbestand:
- 41,4% dienstbetrekkingen van vóór 1998;
- 52,0% dienstbetrekkingen vanaf 1998;
- 6,6% arbeidsovereenkomsten begeleid werken (vanaf 1998).

De dienstbetrekkingen van vóór 1998 zijn personen die op andere criteria in de Wsw zijn gekomen dan de groep van na 1998: zij zijn ook vanuit hun werkloosheidssituatie toegelaten tot de Wsw en hebben niet een Wsw-indicatie gekregen van een toetsings-/indicatiecommissie of later (het) CWI / UWV. De groep van vóór 1998 heeft een soort indicatie 'voor 't leven': er zit geen geldigheidstermijn aan hun Wsw-indicatie die derhalve pas vervalt op het moment van hun AOW-leeftijd, hun overlijden of als de indicatie door de gemeente wordt ingetrokken (art. 12 lid 1 Wsw).

In onderstaande tabel 3.1 staat de verhouding tussen de dienstbetrekkingen van vóór 1998 en vanaf 1998 over een langere periode weergegeven.

Tabel 3.1 Verhouding dienstbetrekkingen (Dbt-en) van vóór 1998 en vanaf 1998 van eind 2011 tot eind 2017

	Eind 2011	Eind 2012	Eind 2013	Eind 2014	Eind 2015	Eind 2016	Eind 2017
Dbt-en vóór 1998	47%	44%	42%	40%	40%	40%	41%
Dbt-en vanaf 1998	47%	50%	52%	53%	53%	53%	52%
Begeleid werken	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De dienstbetrekkingen van vóór 1998 namen jaarlijks tot aan de Participatiewet in 2015 langzaam aan met zo'n 2 à 3 procentpunt af: de uitstroom vanuit deze dienstbetrekkingen was relatief wat groter doordat van deze dienstbetrekkingen meer mensen de AOW-leeftijd bereikten en doordat hun aandeel kleiner werd door instroom van nieuwe Wsw-ers. De afgelopen jaren is het aandeel van de dienstbetrekkingen van vóór 1998 redelijk stabiel.
De dienstbetrekkingen vanaf 1998 groeiden verhoudingsgewijs in gelijke mate met de afname bij de dienstbetrekking van vóór 1998. Vanaf 2015 blijft de verhouding dienstbetrekkingen van vóór en vanaf 1998 gelijk onder invloed van de Participatiewet waardoor de groep dienstbetrekkingen vanaf 1998 niet meer groeit.

[11] Onder 'beschutte' plaatsing valt ook 'werken op locatie' (WOL); dit is niet hetzelfde als een groepsdetachering. Het onderscheid tussen detachering en beschutte plaatsing wordt gemaakt op basis van waaruit de begeleiding van de medewerkers plaatsvindt (beschut betekent dat de begeleiding plaatsvindt vanuit het Sw-bedrijf).

Het aandeel begeleid werken blijft nagenoeg stabiel: slechts een toename van tienden van een procentpunt.

Figuur 3.1 geeft de verdeling weer van de verschillende soorten plaatsingen.

Figuur 3.1 Samenstelling werknemersbestand[12] eind 2017 (n=87.001[13])

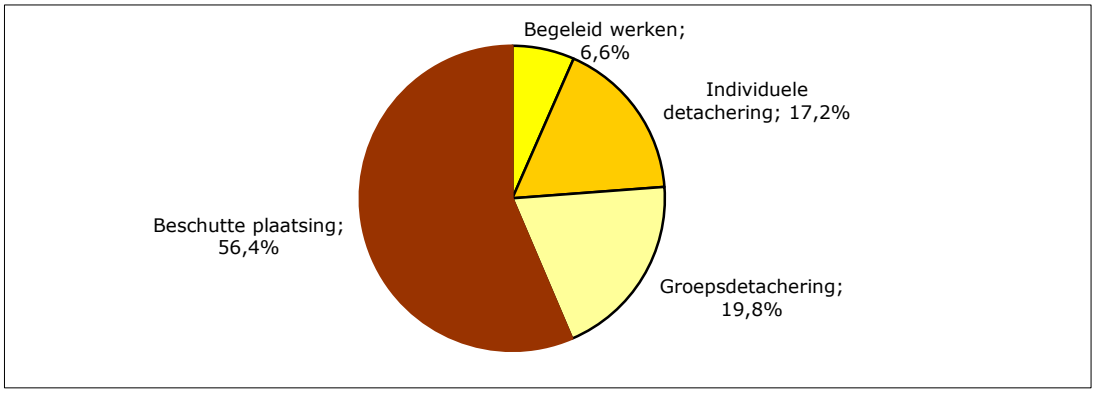

De figuur laat zien dat 93,4% van de werkenden binnen de Wsw werkt in een dienstbetrekking (81.271 personen). Het aandeel detacheringen in het werknemersbestand komt op 37,0% (32.193 personen): 17,2% individuele detacheringen (14.983 personen) en 19,8% groepsdetacheringen (17.210 personen).
Het percentage mensen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken is eind 2016 6,6% (5.730 personen).

Figuur 3.2 Samenstelling werknemersbestand eind 2017 (87.001), eind 2016 (n=91.469), eind 2015 (n=96.361) en eind 2014 (n=102.857)[14]

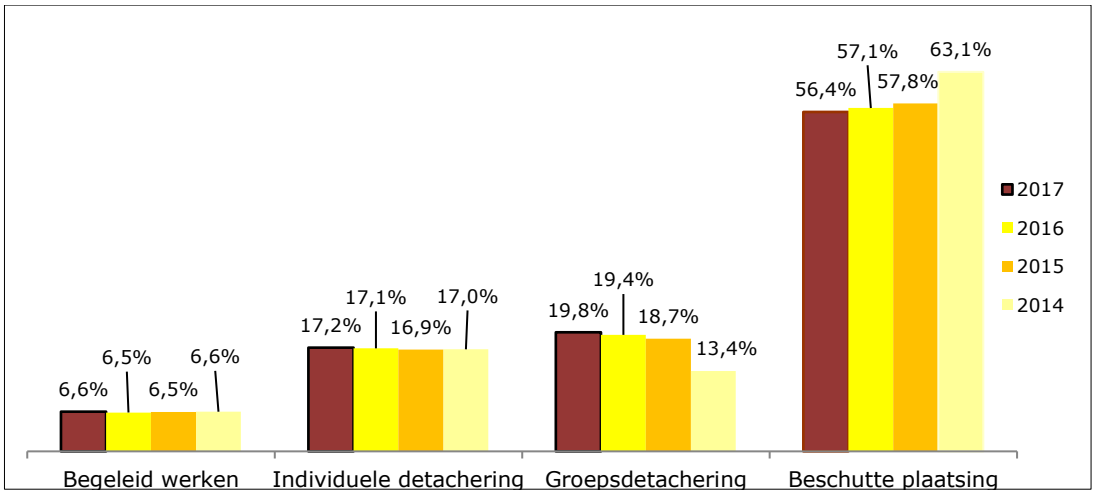

Het aandeel detacheringen in het werknemersbestand is in 2017 totaal 37,0% (32.193 personen) en is hoger dan het aandeel detacheringen in 2016 (36,5%; 33.364 personen), 2015 (35,6%; 34.348 personen) en 2014 (30,4%; 31.206 personen). Er lijkt zich een verschuiving voor te doen van beschutte plaatsingen naar detacheringen en dan vooral naar groepsdetacheringen.
Het percentage mensen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken ligt in 2017 op 6,6% (5.730 personen) en is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het percentage

[12] Zie voetnoot 11, pag. 15
[13] Zie voetnoot 3, pag. 9
[14] Zie voetnoot 6, pag. 12

in 2016 (6,5%; 5.909 personen), 2015 (6,5%; 6.304 personen) en 2014 (6,6%; 6.778 personen).

3.1 Kenmerken werknemers met een Wsw-dienstbetrekking

In tabel 3.2 wordt het profiel van de werknemers met een dienstbetrekking weergegeven, uitgesplitst naar beginstand, instroom, uitstroom en eindstand 2017.

Tabel 3.2 Profiel werknemers met een dienstbetrekking (2017)

	Begin 2017	Instroom[15]	Uitstroom	Eind 2017
Leeftijd				
Jonger dan 27 jaar	3%	5%	3%	2%
27 tot 45 jaar	26%	33%	14%	25%
45 jaar en ouder	70%	62%	83%	72%
Gemiddelde leeftijd (jaren)	*49,3*	*46,5*	*56,3*	*49,9*
Soort beperking				
Lichamelijk	29%	23%	37%	28%
Verstandelijk	36%	41%	27%	37%
Psychisch	32%	34%	32%	32%
Overig	3%	3%	4%	3%
Arbeidshandicap				
Matig	84%	85%	85%	84%
Ernstig	16%	15%	15%	16%
Totaal	100% (n=85.304)	100% (n=597)	100% (n=4.520)	100% (n=81.271)

Profiel eind 2017

Eind 2017 ziet het profiel van de personen met een dienstbetrekking er als volgt uit:

- Ruim 70 procent (72%) is ouder dan 45 jaar; de gemiddelde leeftijd is bijna 50 jaar;
- Bijna dertig procent (28%) heeft een lichamelijke beperking, een verstandelijke beperking is aanwezig bij 37% en bijna een derde heeft een psychische beperking (32%);
- Een ernstige arbeidshandicap is aanwezig bij 16% van de personen met een dienstbetrekking eind 2017.

Vergelijking beginpopulatie - eindpopulatie

Er vindt nauwelijks een verschuiving plaats in het profiel van de deelnemers. Alleen de gemiddelde leeftijd is wat toegenomen. Hoewel de bestaande populatie een jaar ouder is geworden, komt de stijging uit op 6 maanden. Dit wordt veroorzaakt doordat de kleine groep mensen die instromen (n=597), relatief jonger zijn (gemiddelde leeftijd instroom 46,5 jaar).

Vergelijking uitstroom – beginpopulatie

- Leeftijd: ten opzichte van de beginpopulatie stromen relatief meer personen ouder dan 45 jaar uit (83% tegenover 70%) en relatief minder vanuit de groep 27 tot 45 jaar (14% om 26%). Per saldo is de gemiddelde leeftijd van de mensen die uitstromen zeven jaar hoger dan die van de beginpopulatie. Dit is verklaarbaar omdat een aanzienlijk deel van de uitstroom het bereiken van de AOW-leeftijd betreft; inmiddels ligt in 2017 de AOW-leeftijd bij 65 jaar en 6 of 9 maanden.
- Soort beperking: in vergelijking met de beginpopulatie stromen er relatief minder mensen met een verstandelijke beperking uit (27% tegenover 36%) en stromen er relatief meer mensen met een lichamelijke beperking uit (37% om 29%).

[15] In paragraaf 2.1 op pagina 10 staat vermeld waarom er in 2017 sprake van instroom in de Wsw is geweest en wat deze instroom inhoudt.

- Arbeidshandicap: er stromen iets minder personen met een ernstige arbeidsbeperking uit in vergelijking tot de beginpopulatie en dus iets meer met een matige arbeidsbeperking.

In paragraaf 3.3 wordt het profiel van de werknemers met een dienstbetrekking op eindstand 2017 weergegeven uitgesplitst naar beschut werk en detacheringen en afgezet tegen het profiel van de werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken.

Ontwikkelingen in het profiel van de mensen met een dienstbetrekking

Als de profielgegevens op verschillende peildata in de afgelopen zes jaar naast elkaar worden gezet, zijn de volgende trends herkenbaar bij de mensen met een dienstbetrekking (zie tabel 3.3).

- De gemiddelde leeftijd neemt met (bijna) 3 jaar toe; vooral het aandeel van de groep mensen vanaf 45 jaar is groter geworden (met 8 procentpunt); het verhogen van de AOW-leeftijd in 2017 met 6 en later 9 maanden speelt hierbij een rol doordat mensen een half- tot driekwartjaar langer in de Wsw werkzaam blijven;
- Het aandeel mensen met een lichamelijke beperking neemt af (met 3 procentpunt) en het aandeel mensen met een verstandelijke beperking neemt toe (met 2 procentpunt);
- Het aandeel mensen met een ernstige arbeidsbeperking neemt iets toe (met 2 procentpunt) en dus neemt het aandeel mensen met een matige arbeidsbeperking in gelijke mate iets af.

Tabel 3.3 Profiel werknemers met een dienstbetrekking van eind 2012 tot eind 2017

	Eind 2012	Eind 2013	Eind 2014	Eind 2015	Eind 2016	Eind 2017
Leeftijd						
Jonger dan 27 jaar	6%	5%	5%	4%	3%	2%
27 tot 45 jaar	30%	29%	29%	28%	26%	25%
45 jaar en ouder	64%	65%	66%	68%	70%	72%
Gemiddelde leeftijd (jaren)	*47*	*47,6*	*47,9*	*48,6*	*49,3*	*49,9*
Soort beperking						
Lichamelijk	31%	30%	30%	29%	29%	28%
Verstandelijk	35%	35%	35%	36%	36%	37%
Psychisch	31%	32%	32%	32%	32%	32%
Overig	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Arbeidshandicap						
Matig	86%	86%	85%	85%	85%	84%
Ernstig	14%	14%	15%	15%	15%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=96.140)	(n=95.682)	(n=96.096)	(n=90.057)	(n=85.560)	(n=81.271)

3.2 Kenmerken werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken

Profiel eind 2017

In tabel 3.4 wordt het profiel van de werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken weergegeven, uitgesplitst naar beginstand, instroom, uitstroom en eindstand 2017.

Eind 2017 ziet het profiel van de personen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken er als volgt uit:

- Leeftijd: meer dan de helft van de personen met een arbeidsovereenkomst voor begeleid werken is ouder dan 45 jaar; de gemiddelde leeftijd bedraagt 44 jaar en 6 maanden.
- Soort beperking: 45% heeft een psychische beperking, 32% heeft een verstandelijke beperking en 23% heeft een lichamelijke beperking.

- Arbeidshandicap: 82% heeft een matige arbeidsbeperking en 18% heeft een ernstige arbeidsbeperking.

Tabel 3.4 Profiel werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken (2017)

	Begin 2017	Instroom	Uitstroom	Eind 2017
Leeftijd				
Jonger dan 27 jaar	8%	16%	9%	6%
27 tot 45 jaar	42%	39%	31%	41%
45 jaar en ouder	51%	45%	59%	53%
Gemiddelde leeftijd (jaren)	*43,8*	*40,8*	*47,5*	*44,5*
Soort beperking				
Lichamelijk	23%	16%	22%	23%
Verstandelijk	32%	32%	27%	32%
Psychisch	45%	50%	51%	45%
Overig	0%	1%	-	0%
Arbeidshandicap				
Matig	82%	81%	83%	82%
Ernstig	18%	19%	17%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%
	(n=5.892)	(n=74)	(n=328)	(n=5.730)

Vergelijking beginpopulatie – eindpopulatie

Vergelijkbaar met de dienstbetrekkingen is de instroom van begeleid werkenden laag (n=74) en hierdoor kunnen slechts ten aanzien van leeftijd kleine verschuivingen van maximaal 1 à 2 procentpunten in het profiel van de eindpopulatie worden waargenomen. Alleen de gemiddelde leeftijd is iets toegenomen. Hoewel de bestaande populatie een jaar ouder is geworden, komt de stijging uit op 8,5 maanden. Dit wordt veroorzaakt doordat de kleine groep mensen die instromen (n=74), relatief jonger zijn (gemiddelde leeftijd instroom 40,8 jaar), terwijl de uitstroom juist gemiddeld ouder is (gemiddelde leeftijd uitstroom 47,5 jaar).

Vergelijking uitstroom – beginpopulatie

- Leeftijd: er stromen verhoudingsgewijs minder personen tussen de 27 en 45 jaar uit (-11 procentpunt) in vergelijking met de beginpopulatie en meer personen boven de 45 jaar (+8 procentpunt). Dit is verklaarbaar omdat een deel van de uitstroom het bereiken van de AOW-leeftijd betreft; de AOW-leeftijd ligt in 2017 bij 65 jaar en 6 of 9 maanden.
- Soort beperking: er stromen relatief meer mensen met een psychische beperking uit (+6 procentpunt) en relatief minder met een verstandelijke beperking (-5 procentpunt) in vergelijking met het aandeel van deze groepen in de beginpopulatie.
- Arbeidshandicap: er is nauwelijks verschil tussen de beginpopulatie en de uitstroom ten aanzien van de arbeidsbeperking.

In paragraaf 3.3 wordt het profiel van de werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken op eindstand 2017 weergegeven en afgezet tegen het profiel van de werknemers met een dienstbetrekking uitgesplitst naar beschut werk en detacheringen.

Ontwikkelingen in het profiel van mensen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken

Wanneer het profiel van mensen met een arbeidsovereenkomst begeleid werken over een langere periode bekeken wordt, is een aantal trends zichtbaar (zie tabel 3.5). Gedurende de laatste 6 jaar valt het volgende te constateren:

- De gemiddelde leeftijd neemt toe met 3 jaar; het aandeel jongeren onder de 27 jaar is meer dan gehalveerd (van 14% naar 6%), terwijl het aandeel ouderen boven de 45 jaar in gelijke mate is gestegen tot 53%; het verhogen van de AOW-leeftijd met 6 of 9 maanden in 2017 speelt bij dit laatste een rol doordat mensen een halfjaar of driekwart langer hun arbeidsovereenkomst begeleid werken behouden;
- De verhouding tussen de soorten beperking wijzigt enigszins; het aandeel mensen met een lichamelijke beperking is met 2 procentpunt gedaald tot 23%, terwijl het aandeel mensen met een verstandelijke beperking met 2 procentpunt is gestegen tot 32%;
- Het aandeel mensen met een ernstige arbeidshandicap blijft nagenoeg constant.

Tabel 3.5 Profiel werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken van eind 2012 tot eind 2017

	Eind 2012	Eind 2013	Eind 2014	Eind 2015	Eind 2016	Eind 2017
Leeftijd						
Jonger dan 27 jaar	14%	13%	12%	10%	8%	6%
27 tot 45 jaar	41%	41%	42%	41%	42%	41%
45 jaar en ouder	44%	46%	46%	48%	50%	53%
Gemiddelde leeftijd (jaren)	*41,5*	*42,2*	*42,1*	*43,0*	*43,8*	*44,5*
Soort beperking						
Lichamelijk	25%	25%	23%	23%	23%	23%
Verstandelijk	30%	30%	31%	31%	32%	32%
Psychisch	44%	45%	46%	46%	45%	45%
Overig	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Arbeidshandicap						
Matig	83%	83%	83%	83%	83%	82%
Ernstig	17%	17%	17%	17%	17%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=6.325)	(n=6.298)	(n=6.778)	(n=6.304)	(n=5.909)	(n=5.730)

3.3 Kenmerken werknemers met een dienstbetrekking en met een arbeidsovereenkomst begeleid werken (plus Geen plaatsingen)

Profiel eind 2017

In tabel 3.6 wordt het profiel van de werknemers met een dienstbetrekking, uitgesplitst naar beschutte plaatsing en detachering, weergegeven naast het profiel van werknemers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken en naast dat van de Geen plaatsingen.

Eind 2017 zien de profielen van de personen met een beschutte plaatsing, detachering, arbeidsovereenkomst begeleid werken en Geen plaatsing er als volgt uit:

- Leeftijd: de personen met een beschutte plaatsing zijn gemiddeld 1,5 jaar ouder dan degenen met een detachering en ruim 5 jaar ouder dan de begeleid werkers; de Geen plaatsingen zitten qua gemiddelde leeftijd tussen dienstbetrekkingen en begeleid werken in.
  Van de personen op een beschutte plaatsing is 73% boven de 45 jaar; bij de detacheringen is dit 68% en van de begeleid werkers is ruim de helft boven de 45 jaar (53%).
  De gemiddelde leeftijd bedraagt bij de beschutte plaatsingen bijna 50 jaar, bij de detacheringen 48,5 jaar en bij degenen op een begeleid werkenplaats 44,5 jaar.

- Soort beperking: in de profielen komt de soort beperking van de beschutte plaatsingen en van de detacheringen nagenoeg overeen; er zijn wat minder begeleid werkers met een lichamelijke of verstandelijke beperking en wat meer met een psychische beperking; bij de Geen plaatsingen komt de verstandelijke beperking wat minder en de psychische beperking wat meer voor.
- Arbeidshandicap: Onder de gedetacheerden zitten minder personen met een ernstige arbeidsbeperking dan bij de beschutte plaatsingen en het begeleid werken; de Geen plaatsingen kennen het hoogste percentage ernstige arbeidshandicap.

Tabel 3.6 Profiel werknemers met een dienstbetrekking en met een arbeidsovereenkomst begeleid werken plus de personen met Geen plaatsing (eindstand 2017)

	Beschutte plaatsing	*Detachering*	Dienstbetrekking	Begeleid werken	Geen plaatsing
Leeftijd					
Jonger dan 27 jaar	*3%*	*3%*	2%	6%	6%
27 tot 45 jaar	*24%*	*29%*	25%	41%	32%
45 jaar en ouder	*73%*	*68%*	72%	53%	62%
Gemiddelde leeftijd	*49,9*	*48,5*	*49,9*	*44,5*	*47,1*
Soort beperking					
Lichamelijk	*29%*	*27%*	28%	23%	26%
Verstandelijk	*37%*	*37%*	37%	32%	28%
Psychisch	*32%*	*33%*	32%	45%	44%
Overig	*2%*	*3%*	3%	0%	1%
Arbeidshandicap					
Matig	*81%*	*88%*	84%	82%	80%
Ernstig	*19%*	*12%*	16%	18%	20%
Totaal	*100%*	*100%*	100%	100%	100%
	(n=49.078)	*(n=32.193)*	(n=81.271)	(n=5.730)	(n=4.164)

3.4 Duur en omvang van Wsw-dienstbetrekkingen en arbeidsovereenkomsten begeleid werken

Duur van dienstbetrekking en arbeidsovereenkomst begeleid werken

Doordat, zoals eerder al gememoreerd, er in feite geen nieuwe instroom meer plaatsvindt, bevat de categorie "Tot 1 jaar" (Wnb 1%; zie tabel 3.7) nog slechts die personen die al eerder werkzaam waren in de Wsw en zijn overgegaan in een andere werkvorm, een nieuw dienstverband zijn aangegaan of een nieuw contract bij een ander Sw-bedrijf of gemeente hebben afgesloten.

Tabel 3.7 laat zien dat ruim een kwart van de werknemers in 2017 25 jaar of langer een dienstbetrekking heeft (26%). Totaal bijna twee derde (64%) heeft een dienstverband van 10 jaar of meer. De gemiddelde duur van een Wsw-dienstverband is opgelopen naar bijna 17 (16,8) jaar, bijna een jaar meer dan in 2016 (16 jaar).
De gemiddelde duur van de dienstbetrekkingen vanaf 1998 is 3 jaar langer dan die van het begeleid werken (vanaf 1998): 9,2 jaar tegenover 6,2 jaar.
De gemiddelde duur van de dienstbetrekkingen vóór 1998 is opgelopen naar ruim 27 jaar: bijna twee derde (64%) is 25 jaar of langer werkzaam op een dienstbetrekking.

Tabel 3.7 Duur huidige dienstbetrekkingen en begeleid werken eind 2017

	Dienstbetrekking			Begeleid werken	Totaal
	Vóór 1998	Vanaf 1998	Totaal	(vanaf 1998)	Werknemersbestand
Tot 1 jaar	1%[16]	1%	1%	6%	1%
1 tot 5 jaar	1%[16]	19%	11%	34%	13%
5 tot 10 jaar	2%[16]	35%	20%	41%	22%
10 tot 25 jaar	33%[16]	44%	39%	20%	38%
25 jaar of meer	64%	-	28%	-	26%
Gemiddelde duur	*27,4*	*9,2*	*17,3*	*6,2*	*16,8*
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=36.028)	(n=45.243)	(n=81.271)	(n=5.730)	(n=86.959)

Omvang van dienstbetrekking en arbeidsovereenkomst begeleid werken

Tabel 3.8 geeft een beeld van de omvang van de huidige dienstbetrekkingen en arbeidsovereenkomsten voor begeleid werken[17].

Tabel 3.8 Omvang huidige dienstbetrekkingen en begeleid werken eind 2017

	Dienstbetrekking			Begeleid werken	Totaal
	Vóór 1998	Vanaf 1998	Totaal	(vanaf 1998)	Werknemersbestand
Tot 10 uur	0%	1%	1%	1%	1%
10 tot 20 uur	8%	14%	11%	9%	11%
20 tot 32 uur	13%	26%	20%	24%	20%
32 tot 36 uur	8%	20%	14%	17%	14%
36 uur /40 uur (voltijd)	71%	40%	54%	49%	54%
Gemiddelde omvang	*32,8*	*29,3*	*30,8*	*31,0*	*30,8*
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=36.028)	(n=45.243)	(n=81.271)	(n=5.730)	(n=86.959)

Gemiddeld werkt men 30,8 uur per week. Werknemers met een dienstbetrekking vanaf 1998 (gemiddeld 29,3 uur) werken gemiddeld 3,5 uur korter dan de populatie van vóór 1998 (gemiddeld 32,8 uur) en ruim 2 uur korter dan het begeleid werken (gemiddeld 31 uur).
Ruim zeventig procent (71%) van de populatie van vóór 1998 werkt voltijds (36 uur) tegenover 40% van de dienstbetrekkingen vanaf 1998. Van de begeleid werkers werkt bijna de helft (49%) voltijds (36 tot 40 uur). Voor het gehele werknemersbestand geldt dat ruim de helft (54%) 36 tot 40 uur werkt.

Omvang Wsw-dienstverband[19]
Nadere analyse laat zien dat er in de loop van de afgelopen zeven jaren een lichte verschuiving plaatsvond in de omvang van het dienstverband bij de dienstbetrekkingen van voltijd naar deeltijd (zie tabel 3.9.1), maar in de periode 2015 - 2017 is het aandeel voltijd stabiel gebleven op 54% na een aanvankelijke daling in 2013 en 2014 (53%).

[16] De totaal 4% dienstbetrekkingen met een duur van 0 tot 10 jaar en een deel van de 33% van de dienstbetrekkingen met een duur van 10 tot 25 jaar in de groep die voor 1-1-1998 is gestart, zijn dienstbetrekkingen:
- die zijn aangegaan op grond van een terugkeergarantie voor Wsw-ers of na een langere tijd of tussentijdse periode op de wachtlijst (vóór 2015);
- van personen die zijn gewisseld van werkvorm of van Sw-bedrijf.
Deze mensen blijven vallen onder het 'regime' van de dienstbetrekkingen van vóór 1998.

[17] Onder voltijd werk wordt hier verstaan 36 uur per week of meer. Voor een bedrijfstak waar volgens de CAO voltijd werk gelijk staat aan 38 of 40 uur per week betekent dit dat ook een (deeltijd) arbeidsovereenkomst van 36 uur per week het predicaat voltijd krijgt. De Wsw-statistiek bevat geen informatie over de bedrijfstak waar het begeleid werken plaatsvindt.

Tabel 3.9.1 Omvang dienstbetrekkingen 2011 - 2017

Dienstbetrekkingen	eind 2011	eind 2012	eind 2013	eind 2014	eind 2015	eind 2016	eind 2017
Tot 10 uur	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
10 tot 20 uur	12%	12%	12%	12%	11%	11%	11%
20 tot 32 uur	18%	19%	20%	20%	20%	20%	20%
32 tot 36 uur	12%	13%	14%	14%	14%	14%	14%
36 uur (voltijd)	57%	55%	53%	53%	54%	54%	54%
Gemiddelde omvang	*31*	*31*	*31*	*31*	*31*	*31*	*31*
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=95.882)	(n=96.117)	(n=95.682)	(n=96.096)	(n=90.057)	(n=85.560)	(n=81.271)

Bij het begeleid werken nam het aandeel werkenden met een contract voor minder dan 32 uur gestaag iets af (zie tabel 3.9.2). De laatste drie jaar is het aandeel fulltime met 2 tot 4 procentpunt weer toegenomen na een aanvankelijke daling door de eerdere jaren heen.

Tabel 3.9.2 Omvang begeleid werken 2011 - 2017

Begeleid werken	eind 2011	eind 2012	eind 2013	eind 2014	eind 2015	eind 2016	eind 2017
Tot 10 uur	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%
10 tot 20 uur	10%	10%	10%	10%	10%	9%	9%
20 tot 32 uur	25%	25%	25%	25%	24%	24%	24%
32 tot 36 uur	17%	18%	18%	18%	17%	17%	17%
36 uur of meer (v.t)	47%	46%	46%	45%	47%	48%	49%
Gemiddelde omvang	*31*	*31*	*31*	*30*	*31*	*31*	*31*
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=6.187)	(n=6.323)	(n=6.298)	(n=6.778)	(n=6.304)	(n=5.909)	(n=5.730)

Vergelijking van werknemers in voltijd en deeltijd

In de dienstbetrekkingen van vóór 1998 wordt in ruim 70% van de gevallen (71%) in voltijd gewerkt (zie tabel 3.8, pag. 22). In dienstbetrekkingen vanaf 1998 werkt 40% in voltijd. Van alle dienstbetrekkingen heeft ruim meer dan de helft (54%) een voltijd-omvang en hetzelfde geldt voor de omvang in het totale werknemersbestand: 54% werkt in voltijd. Van de groep werkzaam in het begeleid werken werkt bijna de helft in voltijd (49%).

In tabel 3.10 zijn profielen van voltijd- en deeltijdwerkenden met een dienstbetrekking, een arbeidsovereenkomst voor begeleid werken en uit het gehele werknemersbestand naast elkaar gezet.

Bij een vergelijking van mensen die in voltijd werken met degenen die in deeltijd werken, zijn de volgende verschillen te zien:

- Leeftijd: bij de dienstbetrekkingen zijn de mensen die in voltijd werken (gemiddelde leeftijd bedraagt 50,6 jaar) gemiddeld anderhalf jaar ouder dan degenen die in deeltijd werken (gemiddelde leeftijd 49,0 jaar). Mensen die een voltijd arbeidsovereenkomst begeleid werken hebben, zijn gemiddeld iets jonger (gemiddelde leeftijd bedraagt 43,8 jaar) dan degenen die in deeltijd werken (gemiddelde leeftijd bedraagt 45,2 jaar).
- Soort beperking: de groep die een deeltijd dienstbetrekking heeft, kent een groter aandeel mensen met een psychische beperking (40%) dan de groep die een voltijd dienstbetrekking heeft (25%). Bij personen in het begeleid werken is dat verschil er ook, zij het in mindere mate (49% tegenover 39%). Voor zowel dienstbetrekkingen als begeleid werken geldt dat het aandeel mensen met een verstandelijke beperking groter is onder de groep met een

voltijd dienstverband (41% resp. 38%) dan onder de groep met een deeltijd dienstverband (32% resp. 27%).

- Arbeidshandicap: de voltijdwerkenden in een dienstbetrekking hebben nagenoeg allemaal een matige arbeidsbeperking (90%), terwijl dit bij de deeltijdwerkenden een kleinere groep is (77%). Mensen met een ernstige arbeidsbeperking werken vaker in deeltijd (23%) dan in voltijd (10%).
  Bij voltijd- en deeltijdbanen bij arbeidsovereenkomsten begeleid werken verschilt het aandeel mensen met een matige arbeidsbeperking iets van elkaar (85% respectievelijk 80%).

Tabel 3.10 Omvang dienstbetrekkingen en begeleid werken naar persoonskenmerken (2017)

	Dienstbetrekking			Begeleid werken			Totaal werknemersbestand		
	Deeltijd	Voltijd	Totaal	Deeltijd	Voltijd	Totaal	Deeltijd	Voltijd	Totaal
Leeftijd									
Jonger dan 27 jaar	3%	2%	2%	6%	7%	6%	3%	2%	3%
27 tot 45 jaar	28%	23%	25%	39%	44%	41%	29%	24%	27%
45 jaar en ouder	69%	75%	72%	55%	50%	53%	68%	73%	71%
Gem. leeftijd (jr.)	*49,0*	*50,6*	*49,9*	*45,2*	*43,8*	*44,5*	*48,7*	*50,2*	*49,5*
Soort beperking									
Lichamelijk	26%	29%	28%	23%	22%	23%	26%	29%	28%
Verstandelijk	32%	41%	37%	27%	38%	32%	32%	41%	37%
Psychisch	40%	25%	32%	49%	39%	44%	41%	26%	33%
Overig	1%	4%	3%	0%	1%	0%	1%	4%	3%
Arbeidshandicap									
Matig	77%	90%	84%	80%	85%	82%	77%	90%	84%
Ernstig	23%	10%	16%	20%	15%	18%	23%	10%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
(missing 0,0%)	n=37.430	n=43.841	n=81.271	n=2.923	n=2.807	n=5.730	n=40.311	n=46.647	n=86.958

Salariëring van de medewerkers

Sw-bedrijven betalen niet altijd het volledige loon volgens de loonschaal uit. Wanneer iemand minder is gaan werken dan contractueel overeengekomen of helemaal niet meer werkt, wordt een deel van het loon of het hele loon niet uitbetaald. Dit geldt bijvoorbeeld voor personen met een ouderdomsregeling, personen die zich in hun tweede ziektejaar bevinden, personen die meer dan twee jaar arbeidsongeschikt zijn of personen die geschorst zijn vanwege het zich niet houden aan de regels, maar van wie hun dienstverband nog doorloopt (de zogenoemde slapers; zie hieronder).

Van de mensen met een dienstbetrekking ontvangt totaal 4,9% niet het volledige loon.

Tabel 3.11 Percentage uitbetaald loon dienstbetrekkingen op de eindstand 2017 (n=81.271)

	percentage
100%	95,1%
75% - 99%	2,2%
50% - 74%	1,7%
25% - 49%	0,0%
1% - 24%	0,0%
0% ('slaper')	1,0%
Totaal *(missing 0,0%)*	100%

De hier gepresenteerde percentages onder de 100% zijn minimale percentages: niet alle percentages onder de 100% worden geregistreerd. In de loop der jaren wordt het percentage uitbetaald loon steeds beter in de Wsw-statistiek aangeleverd, is er meer aandacht voor en worden de softwareprogramma's daar ook beter op ingericht; de informatie

moet soms van een andere (salaris)afdeling komen. Toch staan personen nog met 100% uitbetaald loon geregistreerd, terwijl zij feitelijk minder dan 100% uitbetaald loon ontvangen (ouderdomsregeling, 2e jaar ziekte).
De zogenoemde slapers worden over het algemeen wel beter geregistreerd, zeker nu daar meer aandacht voor is doordat 'slapers' niet meer meetellen in de realisatie in arbeidsjaren die als basis dient voor de verdeling van de Wsw-gelden.
'Slapers' zijn personen met nog wel een Wsw-dienstverband, maar zij ontvangen geen salaris meer omdat zij ook niet meer werkzaam zijn. Vaak hebben zij na 2 jaar ziekte nog wel een dienstverband of zij zijn geschorst vanwege het zich niet houden aan de regels, maar het ontslag is om moverende redenen niet geëffectueerd. Ook weerhoudt de te betalen transitievergoeding Sw-bedrijven of gemeenten van het ontslaan van Sw-ers.
Van de personen met een dienstbetrekking stond eind 2017 1,0% (848 personen) als 'slaper' geregistreerd: dit is een verdubbeling ten opzichte van 2016. Eind 2016 bevatte de statistiek 442 'slapers' (0,5%); eind 2015 betrof het 0,2% 'slapers' (175 personen) en eind 2014 ging het om een groep van 0,1% 'slapers' (137 personen). Een mogelijke verklaring voor deze stijging kan gevonden worden in een betere manier van registreren en het niet meenemen van slapers in de realisatieberekening. Ook speelt een rol dat het moeilijker wordt ontslag te verlenen aan personen na 2 jaar ziekte en dat Sw-bedrijven de transitievergoeding niet willen betalen: ze werken niet meer, maar gaan nog niet met ontslag.
In principe kunnen bij het begeleid werken ook 'slapers' voorkomen, alhoewel dit vreemd lijkt: het contract met de werkgever zou immers al tijdens de 2 jaar ziekte of vanwege schorsing beëindigd zijn. Toch staan er eind 2017 5 begeleid werkers als 'slaper' geregistreerd.

3.5 Uitstroom uit het werknemersbestand

Duur van het dienstverband bij uitstroom
De duur van de beëindigde dienstbetrekkingen, uitgesplitst naar dienstbetrekkingen vóór 1998 en vanaf 1998, en de arbeidsovereenkomsten begeleid werken bij uitstroom uit het werknemersbestand wordt weergegeven in tabel 3.12.

Tabel 3.12 Duur beëindigde Wsw-dienstbetrekkingen en arbeidsovereenkomsten begeleid werken (2017)[18]

	Dienstbetrekkingen			Begeleid werken
	Gestart vóór 1-1-98	Gestart vanaf 1-1-98	Totaal	
Tot 1 jaar	0%[19]	2%	1%	9%
1 tot 5 jaar	1%[19]	24%	13%	42%
5 tot 10 jaar	2%[19]	33%	17%	34%
10 tot 25 jaar	30%[19]	41%	36%	15%
25 jaar of meer	67%	-	33%	-
Gemiddelde duur (jaren)	*29,2*	*8,6*	*18,8*	*5,2*
Totaal	100%	100%	100%	100%
	(n=2.234)	(n=2.286)	(n=4.520)	(n=328)

De medewerkers met een arbeidsovereenkomst begeleid werken (vanaf 1998) die in 2017 uitstromen uit het werknemersbestand, hebben gemiddeld ruim 5 jaar als zodanig gewerkt (5,2 jaar) en degenen met een dienstbetrekking vanaf 1998 gemiddeld nog geen 9 jaar

[18] De uitstroom vanuit een dienstbetrekking naar het begeleid werken of omgekeerd is hierin niet meegenomen.
[19] De 3% dienstbetrekkingen met een duur van 0 tot 10 jaar en een deel van de 30% dienstbetrekkingen met een duur van 10 tot 25 jaar in de groep die voor 1-1-1998 is gestart, zijn dienstbetrekkingen:
- die zijn aangegaan op grond van een terugkeergarantie voor Wsw-ers of na een langere tijd of tussentijdse periode op de wachtlijst (vóór 2015);
- van personen die zijn gewisseld van werkvorm of van Sw-bedrijf.
Deze mensen blijven vallen onder het 'regime' van de dienstbetrekkingen van vóór 1998.

(8,6 jaar). Degenen die al vóór 1998 in een Wsw-dienstbetrekking werkzaam waren, hebben bij uitstroom gemiddeld 29,2 jaar bij de sociale werkvoorziening gewerkt.

Reden van ontslag en bestemming na uitstroom

Meer dan twee derde van alle uitstroom uit het werknemersbestand wordt veroorzaakt door "overlijden, (vervroegd) pensioen, 2 jaar ziek" (68%); zie tabel 3.13.
De reden van ontslag "overlijden, (vervroegd) pensioen, 2 jaar ziek" is de belangrijkste reden van ontslag onder personen met een dienstbetrekking van vóór 1998 (84%). Bij de uitstroom van de werknemers met een dienstverband vanaf 1998 (dienstbetrekkingen 57% en arbeidsovereenkomst begeleid werken 38%) komt deze reden minder vaak voor. Bij de arbeidsovereenkomsten begeleid werken vindt nog regelmatig uitstroom plaats vanwege het "aflopen overeenkomst voor bepaalde tijd": 23%. Bij de dienstbetrekkingen is naar verwachting deze reden bijna verdwenen: 9% van de beëindigingen van de dienstbetrekkingen vanaf 1998 heeft als reden "aflopen overeenkomst voor bepaalde tijd".
De andere verdeling van redenen van uitstroom tussen dienstbetrekkingen enerzijds en begeleid werken anderzijds komt deels voort uit het andere karakter van de werkvorm begeleid werken: een (tijdelijk) dienstverband bij een reguliere werkgever in plaats van een contract met een Sw-bedrijf.

Tabel 3.13 Reden van ontslag bij uitstroom uit werknemersbestand (Wnb) in 2017[20]

	Dienstbetrekking			Begeleid werken	Totaal
	Gestart vóór 1-1-1998	Gestart vanaf 1-1-1998	Totaal		Wnb
Onvoldoende medewerking arbeid	0%	1%	1%	2%	1%
Onvoldoende medewerking herindicatie	-	0%	0%	-	0%
Behoort niet langer tot doelgroep	2%	2%	2%	1%	2%
Ontslag op eigen verzoek	7%	18%	12%	12%	12%
Overige redenen	7%	12%	10%	20%	10%
Aflopen proeftijd	0%	0%	0%	1%	0%
Aflopen overeenkomst voor bepaalde tijd	0%	9%	5%	23%	6%
Overlijden, 2 jaar ziek, pensioen	84%	57%	70%	38%	68%
Onbekend	0%	0%	0%	3%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=2.234)	(n=2.286)	(n=4.520)	(n=328)	(n=4.832)

Bij het begeleid werken gaat 20% met ontslag vanwege "overige redenen". Het is niet helemaal duidelijk wat onder "overige redenen"[21] wordt verstaan. Uit het feit dat deze reden zoveel meer voorkomt bij begeleid werken dan bij dienstbetrekkingen kan worden afgeleid dat onder "overige redenen" ook ontslagredenen vallen, die bij de werkgever van het begeleid werken liggen, zoals faillissement, inkrimping en het wegvallen van werk.

Tabel 3.14 laat zien dat pensioen, het bereiken van de AOW-leeftijd, de belangrijkste bestemming na uitstroom uit het werknemersbestand van de Wsw (43%) is. Bij de dienstbetrekkingen van vóór 1998 is pensioen de bestemming van 61% van de uitstroom.
In de uitstroom van de korter lopende dienstverbanden (dienstbetrekkingen vanaf 1998 en begeleid werken) maakt pensionering 29% en 19% uit van de bestemming na uitstroom. Een verklaring kan liggen in het feit dat het hier wat jongere Wsw-ers betreft (dienstverband na 1998) voor wie de AOW-leeftijd nog ver weg ligt. De uitstroom vanuit

[20] De uitstroom vanuit een dienstbetrekking naar het begeleid werken of omgekeerd is hierin niet meegenomen.
[21] De reden van ontslag "Overige redenen" is in de Wsw-statistiek een standaard antwoordcategorie. Sw-bedrijven (en gemeenten) hoeven hier geen verklaring aan mee te geven.

deze dienstverbanden vanaf 1998 komt het meest terecht in een uitkeringssituatie: uitkering Bijstand of WW (respectievelijk 8% en 20%) en uitkering ziekte of WAO / WIA (respectievelijk 25% en 22%).
Een uitkering Bijstand of WW of een uitkering ziekte of WAO / WIA is respectievelijk de bestemming van 5% en 21% van de uitstroom uit het gehele werknemersbestand.

Tabel 3.14 Bestemming na uitstroom uit werknemersbestand (Wnb) in 2017[22]

	Dienstbetrekking			Begeleid werken	Totaal
	Gestart vóór 1-1-1998	Gestart vanaf 1-1-1998	Totaal		Wnb
Reguliere arbeid buiten Wsw	0%	2%	1%	5%	1%
Wsw-plaatsing andere gemeente/WGR	4%	9%	6%	3%	6%
Geen Wsw-plaatsing	0%	1%	1%	6%	1%
Participatievoorziening (gesubs. arbeid)	0%	0%	0%	0%	0%
WMO (Dagbesteding) / WLZ (Instelling)	1%	1%	1%	0%	1%
Uitkering ziekte / WAO / WIA	16%	25%	21%	22%	21%
(Vervroegd) pensioen	61%	29%	45%	19%	43%
Overige bestemmingen	3%	12%	8%	12%	8%
Overlijden werknemer	12%	9%	10%	5%	10%
Participatiewet / Bijstand / WW	1%	8%	5%	20%	5%
Onbekend	1%	4%	3%	8%	3%
Totaal	100% (n=2.234)	100% (n=2.286)	100% (n=4.520)	100% (n=328)	100% (n=4.832)

De bestemmingscategorie "Geen Wsw-plaatsing" is in feite van toepassing op alle uitstroom behalve de uitstroom naar pensioen, overlijden of een Wsw-plaatsing bij een ander(e) Sw-bedrijf of gemeente. Er zijn echter andere bestemmingscategorieën die "Geen plaatsing" in feite "overrulen" en meer informatie leveren. Dit is de reden dat Geen plaatsing alleen nog gebruikt wordt als restcategorie bij bijvoorbeeld een niet aansluitende overname tussen twee Sw-bedrijven of een niet aansluitende overgang tussen twee werkvormen.
De hier gepresenteerde percentages van de bestemmingscategorie "Uitkering Bijstand of WW" zijn een minimum. De afstand tussen Sw-bedrijven en gemeentelijke afdelingen of UWV is vaak dermate groot dat na overdracht van het dossier geen zicht is op het al dan niet verkrijgen van een bijstandsuitkering of WW-uitkering. Vaak werd het aflopen van een tijdelijk contract gevolgd door een WW-uitkering, maar er waren in 2017 niet veel tijdelijke contracten meer, waardoor de uitstroom naar WW ook sterk is teruggelopen. Alleen bij het begeleid werken komt de afloop van het tijdelijke contract vaker voor (23%) en hier gaat de uitstroom dan ook bij 20% naar Bijstand / WW.

In de bijlagen 4 en 5 (tabel 3 en 4) worden ook uitstroompercentages gepresenteerd die echter de uitstroom in de afzonderlijke 6 maanden van het 1e en het 2e halfjaar 2017 betreffen. Deze halfjaargegevens zijn doordat de beide halfjaren zich niet hetzelfde ontwikkelen niet te extrapoleren naar jaarcijfers.

[22] De uitstroom vanuit een dienstbetrekking naar het begeleid werken of omgekeerd is hierin niet meegenomen.

Reden van ontslag en bestemming na uitstroom in historisch perspectief
In tabel 3.15 wordt de reden van ontslag weergegeven over de jaren 2013 t/m 2017.

Tabel 3.15 Reden van ontslag bij uitstroom uit werknemersbestand gedurende de jaren 2013 – 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Onvoldoende medewerking arbeid	1%	1%	1%	1%	1%
Onvoldoende medewerking herindicatie	0%	0%	0%	-	0%
Behoort niet langer tot doelgroep	4%	3%	4%	2%	2%
Ontslag op eigen verzoek	12%	11%	9%	11%	12%
Overige redenen	14%	11%	8%	11%	10%
Aflopen proeftijd	3%	3%	1%	0%	0%
Aflopen overeenkomst voor bepaalde tijd	29%	30%	27%	17%	6%
Overlijden, 2 jaar ziek, pensioen	38%	39%	51%	57%	68%
Onbekend	0%	1%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=6.808)	(n=6.714)	(n=6.561)	(n=5.264)	(n=4.832)

Sinds het invoeren van de participatiewet in 2015 wordt over de jaren 2015 t/m 2017 meer dan de helft tot twee derde van alle uitstroom uit het werknemersbestand veroorzaakt door 'overlijden, (vervroegd) pensioen, 2 jaar ziek' (in 2015 51%, in 2016 57% en in 2017 68%), terwijl in voorgaande jaren dit percentage rond de 40% lag. Daar tegenover staat vanaf 2015 een sterke afname van ontslag vanwege het aflopen van een tijdelijk contract.

In tabel 3.16 wordt de bestemming na ontslag weergegeven over de jaren 2013 t/m 2017.

Tabel 3.16 Bestemming na uitstroom uit werknemersbestand gedurende de jaren 2013 – 2017[23]

	2013	2014	2015	2016	2017
Reguliere arbeid buiten Wsw	1%	1%	1%	1%	1%
Wsw-plaatsing andere gemeente/WGR	2%	3%	0%	6%	6%
Wachtlijst Wsw[23]	26%	25%			
Geen Wsw-plaatsing[23]			6%	1%	1%
Participatievoorziening (gesubs arbeid) [23]	0%	0%	0%	0%	0%
WMO (dagbesteding) / WLZ (Instelling)[23]	2%	2%	2%	1%	1%
Uitkering ziekte / WAO /WIA[23]	19%	20%	18%	17%	21%
(Vervroegd) pensioen	21%	22%	34%	38%	43%
Overige bestemmingen	13%	13%	7%	6%	8%
Overlijden werknemer	7%	6%	7%	9%	10%
Participatiewet / Bijstand / WW[23]	2%	3%	21%	18%	5%
Onbekend	5%	6%	4%	2%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	(n=6.808)	(n=6.714)	(n=6.561)	(n=5.264)	(n=4.832)

Een vergelijking tussen enerzijds 2013 en 2014 en anderzijds de daarop volgende jaren wordt bemoeilijkt door het wegvallen van de terugkeer naar de Wsw-wachtlijst waar jaarlijks zo'n kwart van de uitstroom naar toe ging. Deze uitstroom leek in 2015 en 2016 gedeeltelijk terecht te komen bij de bestemming Uitkering Bijstand / WW (in 2015 21% en in 2016 18%; een toename van zo'n 15 tot 20 procentpunten). Onder invloed echter van het wegvallen van het beëindigen van tijdelijke contracten in 2017 is de uitstroom naar Bijstand / WW sterk teruggelopen tot 5%.

[23] M.i.v. 2015 zijn onder invloed van de Participatiewet (o.a. het wegvallen van de wachtlijst) de bestemmingen in de Wsw-statistiek enigszins gewijzigd t.o.v. de voorgaande jaren.

Ondanks dat vanaf 2015 de AOW-leeftijd ieder halfjaar 3 maanden later komt te liggen, is in de uitstroom het aandeel Wsw-ers dat met pensioen gaat, steeds groter geworden: in 2015 34%, in 2016 38% en in 2017 43%: dit is een toename t.o.v. 2014 van zo'n 12 tot 20 procentpunten. De doelgroep van de Wsw is steeds ouder geworden.
De toename van uitstroom naar een ander Sw-bedrijf / gemeente wordt veroorzaakt door een groeiend aantal gemeenten dat Wsw-ers zelf in dienst neemt na het uiteenvallen van het WGR-verband waarbij de gemeenten aangesloten waren (zie ook bijlage 1).

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet en het wegvallen van de wachtlijst zijn vanaf 2015 de verhoudingen in redenen van ontslag (tabel 3.15) en de bestemmingen na uitstroom uit het werknemersbestand (tabel 3.16) anders komen te liggen. Het bereiken van de AOW-leeftijd (of overlijden of 2 jaar ziekte) is verreweg de belangrijkste reden voor ontslag geworden (meer dan twee derde). Het aflopen van tijdelijke contracten is geheel afgenomen, omdat er sowieso in 2017 nauwelijks meer tijdelijke contracten waren (uit 2014).
Pensioen is vanaf 2015 de meest voorkomende bestemming na uitstroom. In plaats van de terugkeer naar de wachtlijst vóór 2015 komen de uitgestroomde Wsw-ers vanaf 2015 in Bijstand of WW terecht.

4 Herindicaties 2017

In dit hoofdstuk worden de herindicaties in 2017 besproken.
Vanaf 2015 worden er geen 1e indicaties meer afgegeven.

4.1 Aantal herindicatiebesluiten

In 2017 zijn in totaal 14.486 herindicatiebesluiten genomen. In 2016 waren dit 14.191 herindicatiebesluiten tegenover 14.107 besluiten in 2015 en 14.361 besluiten in 2014 (zie tabel 4.1). In 2017 is het aantal herindicatiebesluiten hoger dan in de drie voorgaande jaren ondanks een geringer aantal Wsw-ers.
Het jaar 2017 kent een toename van 2,1% ten opzichte van 2016. Dit wordt deels veroorzaakt doordat in 2017 (en 2016) een groep personen, die geen plaatsing hebben, alsnog zijn geherindiceerd nadat hun herindicatietermijn al eerder verlopen was. Mede als gevolg van de oproep van de voormalige Staatssecretaris aan gemeenten om de gegevens van iedereen die mogelijk nog steeds tot de Wsw kan behoren, ook aan te leveren voor de Wsw-statistiek, zijn de herindicaties van de personen zonder een Wsw-plaatsing als nog bekeken en zijn als nog herindicaties bij UWV aangevraagd.
In 2016 viel een geringe toename van 0,6% waar te nemen terwijl 2015 een kleine daling in het aantal herindicaties van 1,8% ten opzichte van 2014 kent. In 2014 was er echter een grote daling waar te nemen in het aantal herindicatiebesluiten van bijna 30% ten opzichte van het jaar 2013 en het aantal besluiten ligt daarna op nagenoeg hetzelfde niveau net boven de 14.000 herindicatiebesluiten per jaar. De intrede van de participatiewet in 2015 kan hier als oorzaak aangewezen worden.

Tabel 4.1 Herindicaties 2009 - 2017

Herindicaties	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal	16.244	10.606	16.714	19.185	20.445	14.361	14.107	14.191	14.486
Af-/toename %	-	-34,7%	+57,6%	+14,8%	+6,6%	-29,8%	-1,8%	+0,6%	+2,1%

4.2 Doelgroep-besluiten

In de herindicaties wordt een doelgroep-besluit afgegeven: behoort iemand nog verder tot de doelgroep van de Wsw zoals eerder bij de 1e indicatie is vastgesteld. Of behoort iemand niet langer tot de doelgroep van de Wsw: kent deze persoon te veel of te zware beperkingen om in de Wsw aan het werk te zijn (*onderzijde*) of heeft deze persoon te weinig of te lichte beperkingen om nog gerechtvaardigd in de Wsw werkzaam te zijn (*bovenzijde*). Iemand die onder- of bovenzijde geherindiceerd wordt tijdens een Wsw-dienstverband, heeft geen geldige indicatie voor de Wsw meer, maar blijft zolang tot de Wsw behoren totdat er ontslag is verleend en blijft zolang nog deel uitmaken van de Wsw-statistiek. Ingeval van onder- of bovenzijde bij personen met Geen plaatsing beschikt de persoon niet langer over een geldige indicatie en wordt niet verder gevolgd binnen de Wsw. In het halfjaar waarin het herindicatiebesluit boven- of onderzijde wordt genomen, komt deze persoon niet meer voor in de Wsw-statistiek: de persoon beschikt aan het einde van het halfjaar van meting niet over een geldige indicatie.

In 2017 zijn er 14.486 personen periodiek (of op eigen verzoek) geherindiceerd.
Volgens deze herindicatiebesluiten behoort 98,5% nog steeds tot de doelgroep van de Wsw, 1,5% tot de onderzijde en 0,0% tot de bovenzijde (zie figuur 4.1).

Figuur 4.1 Herindicaties periodiek naar doelgroep-besluit 2017 (n=14.486)

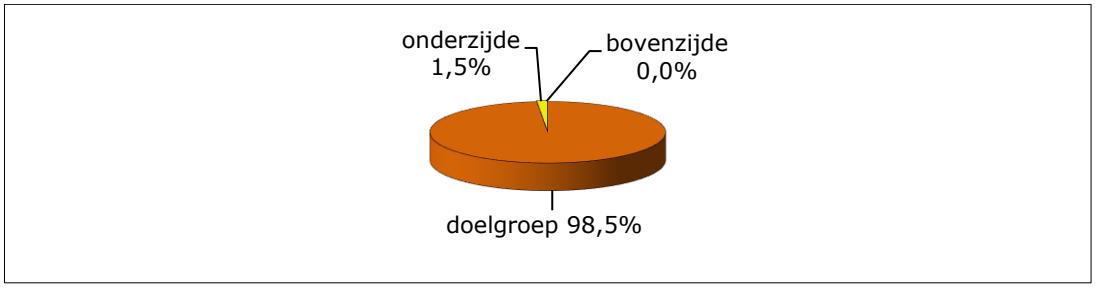

In tabel 4.2 worden de doelgroep-besluiten uit de herindicaties in de periode 2009 tot 2017 naast elkaar gezet.

Tabel 4.2 Doelgroep-besluiten in de herindicaties 2009 - 2017

Herindicaties	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Doelgroep	94,8%	94,1%	94,7%	95,9%	96,2%	96,1%	98,2%	98,7%	98,5%
Onderzijde	2,7%	4,1%	3,7%	2,7%	2,6%	3,0%	1,7%	1,2%	1,5%
Bovenzijde	2,5%	1,8%	1,7%	1,3%	1,1%	0,9%	0,1%	0,1%	0,0%
Totaal	16.244	10.606	16.714	19.185	20.445	14.361	14.107	14.191	14.486

Er is een tendens zichtbaar dat over de laatste negen jaar bij de herindicaties het besluit doelgroep steeds meer genomen wordt: een toename van zo'n 4 procentpunt. In 2015 was er onder invloed van het 'op slot gaan' van de Wsw een toename van 2 procentpunt ten opzichte van 2014 in het aandeel doelgroep.
Het aandeel doelgroep-besluiten onderzijde fluctueert nogal, maar vanaf de Participatie-wet in 2015 is het aandeel onderzijde in de herindicatiebesluiten sterk teruggelopen.
Herindicatiebesluiten bovenzijde komen langzaamaan steeds minder voor tot nog maar 6 besluiten in 2017.

Bijlage 1

Responsverantwoording 35e en 36e meting

Uitvoering van de Wsw-statistiek

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft Panteia aangewezen als bewerker en beheerder van de Wsw-statistiek. Panteia heeft ervoor gezorgd dat van alle gemeenten en Sociale werkvoorziening(Sw)-bedrijven bekend is welke partijen op welke wijze betrokken zijn bij de uitvoering van de Wsw en wie de gegevens voor de Wsw-statistiek aanlevert. Door overleg te voeren met de softwareleveranciers van veel gebruikte pakketten in de sociale werkvoorziening is bereikt dat de meeste van deze softwareleveranciers exportmodules aan hun programma hebben toegevoegd speciaal bedoeld voor de Wsw-statistiek. Hierdoor is Panteia in staat tot het verwerken van de gegevens van de Wsw-statistiek en het rapporteren hierover.

Respondenten

Gemeenten zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw. Vanaf 1 januari 2008 zijn individuele gemeenten ook verantwoordelijk voor het indienen van de beleidsinformatie over alle Wsw-geïndiceerde inwoners die in de sociale werkvoorziening werkzaam zijn of waren en nog over een geldige indicatie beschikken, inclusief Wsw-geïndiceerde inwoners die bij een andere gemeente/uitvoeringsorganisatie werken.
Gemeenten kunnen deze verantwoordelijkheid geheel overdragen aan een samenwerkingsverband van gemeenten conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR). Als een gemeente er voor kiest om de beleidsinformatie over haar inwoners niet zelf te verstrekken, maar dit over te laten aan de betreffende WGR-en/Sw-bedrijven waar het beheer van de gegevens over de inwoners die in de Wsw werken berust, dient de gemeente de betreffende WGR-en/Sw-bedrijven te machtigen deze gegevens aan Panteia te leveren.
De feitelijke uitvoering van de Wsw wordt over het algemeen verricht door Sw-bedrijven. De activiteiten rond arbeidsovereenkomsten begeleid werken kunnen al dan niet uitbesteed zijn aan een aparte organisatie of door de gemeente zelf worden uitgevoerd.
Met de gemeenten en Sw-bedrijven zijn afspraken gemaakt over de aanlevering van bestanden voor de Wsw-persoonsstatistiek.
De meeste gemeenten hebben de aanleveringstaak neergelegd bij 'hun' Sw-bedrijf: eind 2017 zijn er 79 Sw-bedrijven actief. Enkele gemeenten hebben besloten om het beheer van de Wsw-dienstverbanden van het Sw-bedrijf (deels) over te nemen. Er zijn ondertussen 13 gemeenten, die alle Wsw-gegevens zelf aan Panteia hebben aangeleverd en 8 gemeenten die alleen van een aantal van de Wsw-dienstverbanden de gegevens zelf aanleveren[24].

Door het wegvallen van de Wsw-wachtlijst (3 kenmerken) per 1 januari 2015 onder invloed van de Participatiewet en de toevoeging van 2 kenmerken bevatte de Wsw-statistiek in 2015 en 2016 28 kenmerken.
Voor het nauwkeuriger kunnen berekenen van de jaarlijkse realisatiecijfers waarop de budgetverdeling wordt gebaseerd, zijn aan de Wsw-statistiek in 2017 5 wijzigingsdatums toegevoegd: moment van wijziging van de Betalende gemeente, moment van wijziging van de omvang van het dienstverband (2 datums) en moment van stopzetting van de loonuitbetaling van 'slapers' (2 datums). Ook voor de bepaling van het moment waarop iemand

[24] De 21 gemeenten die in 2017 (ook) zelf aanleveren, zijn: Sociale Diest Oost-Achterhoek (3 gemeenten), Groningen, Goeree-Overflakkee, Rotterdam, Midden-Groningen (2 gemeenten), 's-Hertogenbosch, Rijssen-Holten, Hellendoorn, Ameland, Losser, Oldenzaal, Dalfsen, Raalte, Haren, Lansingerland, Haaksbergen, Leeuwarden, Achtkarspelen, Weststellingwerf, Ooststellingwerf en de afdeling Werk & Re-integratie van Amsterdam.

gedetacheerd is (of niet meer), is een wijzigingsdatum toegevoegd. Hiermee bevat de Wsw-statistiek in 2017 34 kenmerken.

Responsverantwoording

Op de deadline van de 36e meting op 15 februari 2018 (6 weken na afloop van het halfjaar van die meting) hadden 7 Sw-bedrijven/gemeenten nog geen bestand aangeleverd aan Panteia: 6 Sw-bedrijven hadden uitstel aangevraagd en 1 gemeente heeft de aanlevertermijn niet gehaald omdat de gemeente nieuw als gegevensverstrekker optrad. In de week van de deadline is 1 bestand ontvangen en een week na de deadline werden nog eens 4 bestanden aangeleverd. De laatste 2 bestanden zijn twee weken na de deadline binnengekomen. Redenen voor de vertraging in de aanlevering zijn de software(-update), reorganisatie, ziekte en nieuwe contactpersonen na vertrek van de eerdere gegevensleveraars.

Op de deadline van de eerdere meting 35 op 15 augustus 2017 hadden 10 Sw-bedrijven nog geen bestand aangeleverd aan Panteia: 9 Sw-bedrijven hadden uitstel aangevraagd en 1 Sw-bedrijf heeft in overleg de aanlevertermijn niet gehaald vanwege ziekte. Vier Sw-bedrijven hebben in de daarop volgende week deze omissie ongedaan gemaakt. Nog eens 4 Sw-bedrijven hebben hier nog een week langer de tijd voor nodig gehad. De laatste 2 Sw-bedrijven hebben vier en zes weken langer de tijd nodig gehad om aan de verplichtingen te voldoen.
Redenen voor de vertraging in de aanlevering zijn de software(-update), ziekte en vakantie.

In onderstaande tabel B1.1 staat een overzicht per halfjaar van het aantal aangeleverde bestanden.
Bij de 1e meting van 2017 konden 84 organisaties volstaan met één versie van het bestand en bij de 2e meting waren dit er 83. De overige (15 of 17) organisaties hebben een 2e versie nodig gehad om tot een goed kwalitatief bestand te komen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat een aantal organisaties tezamen met gevraagde correcties een geheel nieuw bestand aangeleverd hebben.
Alle organisaties en gemeenten hebben uiteindelijk een bestand aangeleverd dat van voldoende kwaliteit is bevonden voor verdere verwerking en analyse.

Tabel B1.1 Aantal geleverde versies van bestanden per organisatie per meting over 2017

	N leveranciers 1e helft 2017	Totaal aantal bestanden 1e helft 2017	N leveranciers 2e helft 2017	Totaal aantal bestanden 2e helft 2017
1 versie	84	84	83	83
2 versies	15	30	17	34
Totaal	99	114	100	117

Bijlage 2 Te registreren kenmerken Wsw-statistiek 2017

Kenmerk	relevant bij			
	Dbt van vóór 1-1-1998	Dbt vanaf 1-1-1998	Begeleid werken	Geen plaat-sing
Administratieve gegevens				
(1) statistiekjaar en halfjaarperiode	X	X	X	X
(2) verantwoordelijke gemeente of WGR-verband	X	X	X	X
(3) betalende gemeente	X	X	X	X
(4) datum wijziging betalende gemeente	(X)	(X)	(X)	
Persoonsgegevens				
(5) BSN	X	X	X	X
(6) geboortedatum	X	X	X	X
(7) geslacht	X	X	X	X
(8) huidige gemeente van inschrijving	X	X	X	X
(9) handicapcode (1)	X	X	X	X
(10) handicapcode (2)		(X)	(X)	(X)
(11) handicapcode (3)		(X)	(X)	(X)
Aanvraag indicatie				
(12) datum aanvraag 1e indicatie		X[1]	X[1]	X[3]
(13) datum aanvraag herindicatie	(X)[2]	(X)	(X)	X[3]
Besluit/advies indicatie				
(14) datum indicatiebesluit	(X)[2]	X	X	X[3]
(15) datum afloop geldigheidsduur indicatie		X	X	X[3]
(16) besluit doelgroep	(X)[2]	X	X	X[3]
(17) besluit arbeidshandicap		X	X	X[3]
(18) advies werkvorm	(X)[2]	X	X	X[3]
Dienstbetrekking				
(19) begindatum dienstbetrekking	X	X		
(20) detachering	X	X		
(21) datum wijziging soort detachering	(X)	(X)		
(22) einddatum dienstbetrekking	(X)	(X)		
(23) overeengekomen aantal contracturen	X	X		
(24) datum wijziging overeengekomen aantal contracturen	(X)	(X)		
(25) percentage uitbetaald contractloon	X	X		
(26) datum stopzetting uitbetaling loon (m.b.v. contract)	(X)	(X)		
Arbeidsovereenkomst (begeleid werken)				
(27) begindatum arbeidsovereenkomst			X	
(28) einddatum arbeidsovereenkomst			(X)	
(29) overeengekomen aantal uren per week			X	
(30) datum wijziging overeengekomen aantal contracturen			(X)	
(31) percentage uitbetaald contractloon			X	
(32) datum stopzetting uitbetaling loon (m.b.v. contract)			(X)	
Uitstroom				
(33) reden ontslag werknemersbestand	(X)	(X)	(X)	
(34) bestemming uitstroom werknemersbestand	(X)	(X)	(X)	

(X) Deze gegevens worden alleen geregistreerd als de situatie zich voordoet (bijv. bij daadwerkelijke uitstroom, wijziging, stopzetting of herindicatie).

[1] Bij mensen die op 31 december 1997 al op de wachtlijst stonden hoeft dit gegeven niet geregistreerd te worden, tenzij zij op 1 januari 1998 nog op de wachtlijst stonden en alsnog geherindiceerd zijn volgens de nWsw (zonder datum aanvraag 1e indicatie).

[2] Alleen van toepassing bij herindicatie op eigen verzoek (voor onderzijde of voor begeleid werken)

[3] Niet van toepassing bij de dienstbetrekkingen van vóór 1-1-1998, tenzij [1] geldt

Bijlage 3 Volledigheid van de gegevens

De huidige rapportage betreft de vijf- en zesendertigste meting van de Wsw-statistiek. De volledigheid van gegevens is als volgt berekend: het aantal fouten op een item wordt gedeeld door het aantal records dat een geldige waarde op dat item zou moeten hebben. Geconstateerd is dat de onvolledigheid van de gegevens niet boven de 0,01% uitkomt. Dit houdt in dat op één of meerdere kenmerken niet meer dan 0,01% van de gegevens ontbreekt (item non-respons).

Bijlage 4

VBTB-rapportage 1e halfjaar 2017

Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording (VBTB)

VBTB Wsw medio 2017

In dit document treft u de VBTB-gegevens uit de Wsw-statistiek over het eerste half-jaar 2017.
De gegevens zijn gebaseerd op de bewerkte bestanden van 81 Sw-bedrijven en 18 gemeenten.

Kengetallen medio 2017

Hieronder volgt een overzicht van de kengetallen van het eerste halfjaar van 2017.

Tabel 1 Kengetallen 1e halfjaar 2017

	Beginstand 2017	Instroom	Uitstroom	Eindstand medio 2017	In %	Uit %	+/- %
Dienstbetrekkingen	85.559	148	1.899	83.727	0,2%	2,2%	-2,1%
Individuele detachering	16.193			15.866			-2,0%
Groepsdetachering	17.735			17.493			-1,4%
Geen detachering	51.631			50.368			-2,4%
Begeleidwerken plaatsen	5.902	38	146	5.867	0,6%	2,5%	-0,6%
Totaal werknemers	91.422	186	2.028	89.556	0,2%	2,2%	-2,0%
Geen plaatsing				3.886			

Instroompercentage = instroom / beginstand, Uitstroompercentage = uitstroom / beginstand
Toename/afname %: (eindstand - beginstand) / beginstand
Geen plaatsing = geen dienstbetrekking of arbeidsovereenkomst begeleid werken in het 1e halfjaar 2017, uitgestroomd in 2015 of 2016, behorend tot de doelgroep en op 30/6/2017 beschikkend over een geldige Wsw-indicatie.

NB: de som (beginstand + instroom – uitstroom) is niet gelijk aan de eindstand. Dit wordt veroorzaakt door wisselingen en overlap tussen de werkvormen. In de eerste helft van 2017 zijn 246 personen gewisseld van een dienstbetrekking naar begeleid werken of omgekeerd.

Tabel 1a Eindstanden ultimo 2009 t/m 2016 plus medio 2017

	Aantal personen op eind/medio-stand								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Medio 2017
Dienstbetrekking	96.946	97.121	95.881	96.119	95.679	96.125	90.040	85.560	83.727
Individuele detachering	*15.421*	*15.427*	*15.709*	*16.609*	*16.870*	*17.476*	*16.294*	*15.656*	*15.866*
Groepsdetachering	*8.564*	*8.879*	*8.318*	*10.890*	*13.679*	*13.777*	*18.048*	*17.708*	*17.493*
Geen detachering	*72.961*	*72.815*	*71.854*	*68.620*	*65.130*	*64.872*	*55.698*	*52.196*	*50.368*
Begeleid werken	5.305	5.734	6.190	6.297	6.290	6.780	6.302	5.909	5.867
Totaal werknemers	102.218	102.809	102.031	102.369	101.969	102.855	96.300	91.432	89.556
Geen plaatsing							1.872	3.412	3.886

Detachering

Medio 2017 hadden 83.727 personen een dienstbetrekking. Van deze mensen waren er 15.866 (19%) individueel gedetacheerd en 17.493 (21%) gedetacheerd in groepsverband.

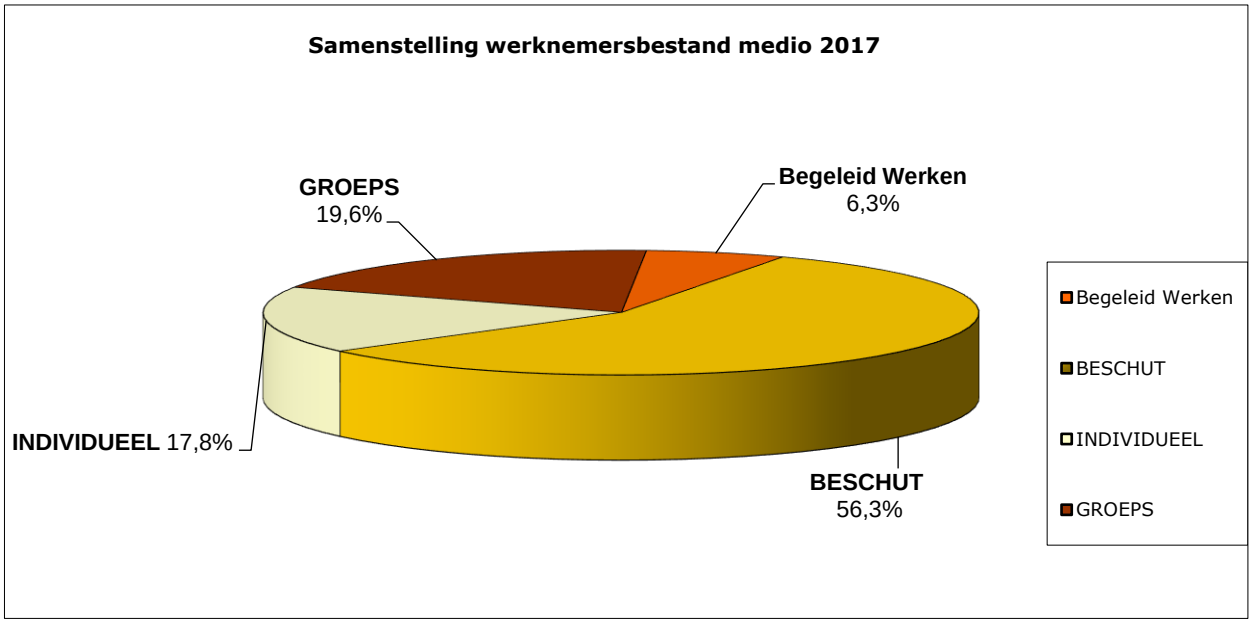

Tabel 2 Arbeidsjaren ultimo 2009 t/m 2016 plus medio 2017

									Aantal arbeidsjaren
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Medio 2017
Dienstbetrekking in arbeidsjaren	89.723	86.925	85.339	85.021	84.298	84.684	79.555	75.770	74.180
Begeleid werken in arbeidsjaren	5.206	5.212	5.607	5.593	5.564	5.958	5.582	5.270	5.247
Totaal (arbeidsjaren)	94.929	92.137	90.946	90.614	89.862	90.642	85.137	81.224	79.427
Af(toe)name totaal (arbeidsjaren)		-2,9%	-1,3%	-0,4%	-0,8%	+0,9%	-6,1%	-4,6%	-2,2%

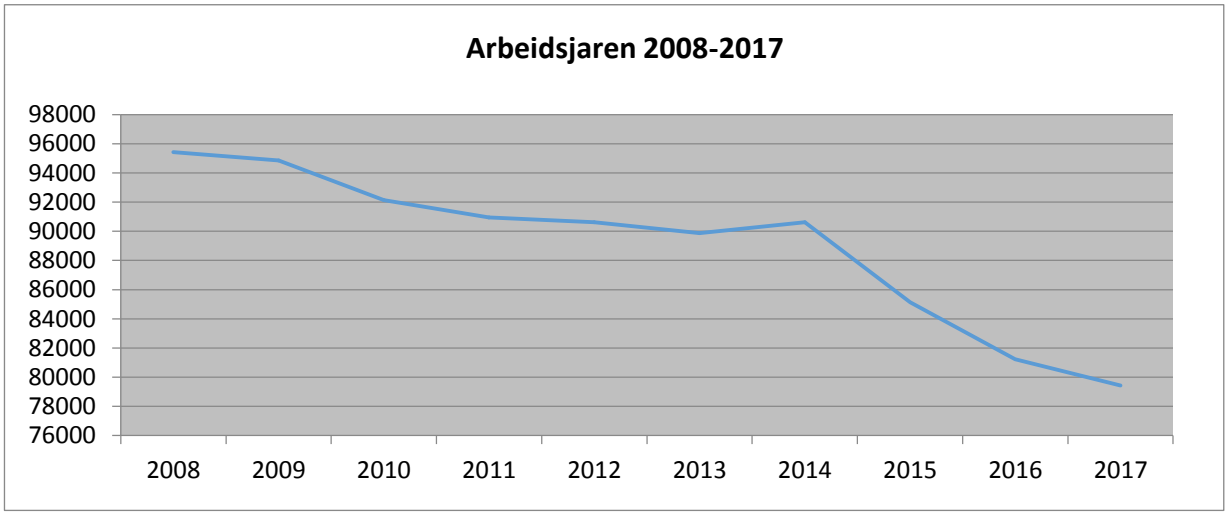

Bestemming na uitstroom 2017 1e halfjaar

Van alle gemelde uitstroom uit het werknemersbestand gaat ruim een derde met pensioen (36%) en 11,4% is overleden; deze personen verlaten de Wsw. Bijna 30% (29,6%) gaat naar een uitkeringssituatie: 21,8% naar een ziekte- of WAO-uitkering en een veel kleinere groep (7,8%) naar een Bijstand / WW uitkering[25]. De uitstroom naar een ander WGR-verband / Sw-bedrijf / gemeente (5,2%) en een deel van de groep 'Overig' (9,0%) bestaat uit naadloze overnames en verhuizingen.

Tabel 3 Bestemming na uitstroom uit werknemersbestand 2017 1e halfjaar

	Aantal	Percentage
Reguliere arbeid	36	1,8
Andere gemeente / WGR	106	5,2
Geen Wsw-plaatsing	22	1,1
Participatievoorziening	1	0,0
WMO (Dagbesteding) / WLZ (Instelling)	31	1,5
Uitkering ziekte / WAO / WIA	442	21,8
AOW / pensioen	730	36,0
Overig	183	9,0
Overlijden	232	11,4
Participatiewet / Bijstand / WW	159	7,8
Onbekend	86	4,2
Totaal	2.028	100%

[25] Meerdere Sw-bedrijven geven aan geen zicht te hebben op het al dan niet verkrijgen van een Bijstand of WW uitkering van degenen die uit een Wsw-dienstverband zijn uitgestroomd: dit percentage kan feitelijk dus hoger liggen (en de percentages "overig" en "onbekend" lager).

Bijlage 5

VBTB-rapportage 2e halfjaar 2017

Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording (VBTB)

VBTB Wsw ultimo 2017

In dit document treft u de VBTB-gegevens uit de Wsw-statistiek over het tweede halfjaar 2017.
De gegevens zijn gebaseerd op de bewerkte bestanden van 79 Sw-bedrijven en 21 gemeenten.

Kengetallen ultimo 2017

Hieronder volgt een overzicht van de kengetallen van het tweede halfjaar van 2017.

Tabel 1 Kengetallen 2e halfjaar 2017

	Beginstand medio 2017	Instroom	Uitstroom	Eindstand ultimo 2017	In %	Uit %	+/- %
Dienstbetrekkingen	83.724	193	2.621	81.271	0,2%	3,1%	-2,9%
Individuele detachering	15.348			14.983			-2,4%
Groepsdetachering	17.565			17.210			-2,0%
Geen detachering	50.811			49.078			-3,4%
Begeleidwerken plaatsen	5.860	26	174	5.730	0,4%	3,0%	-2,5%
Totaal werknemers	89.544	219	2.792	86.959	0,2%	3,1%	-2,9%
Geen plaatsing				4.164			

Instroompercentage = instroom / beginstand, Uitstroompercentage = uitstroom / beginstand
Toename/afname %: (eindstand - beginstand) / beginstand
Geen plaatsing = geen dienstbetrekking of arbeidsovereenkomst begeleid werken in het 2e halfjaar 2017, uitgestroomd in 2015, 2016 of de 1e helft van 2017 behorend tot de doelgroep en op 31/12/2017 beschikkend over een geldige Wsw-indicatie.

NB: de som (beginstand + instroom – uitstroom) is niet gelijk aan de eindstand. Dit wordt veroorzaakt door wisselingen en overlap tussen de werkvormen. In de tweede helft van 2017 zijn 147 personen gewisseld van een dienstbetrekking naar begeleid werken of omgekeerd.

De beginstanden van dit tweede halfjaar 2017 wijken enigszins af van de eindstanden van het eerste halfjaar 2017 door nagekomen informatie over afgesloten dienstverbanden.

Tabel 1a Eindstanden ultimo 2009 t/m 2017

	Aantal personen op eindstand								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dienstbetrekking	96.946	97.121	95.881	96.119	95.679	96.125	90.040	85.560	81.271
Individuele detachering	*15.421*	*15.427*	*15.709*	*16.609*	*16.870*	*17.476*	*16.294*	*15.656*	*14.983*
Groepsdetachering	*8.564*	*8.879*	*8.318*	*10.890*	*13.679*	*13.777*	*18.048*	*17.708*	*17.210*
Geen detachering	*72.961*	*72.815*	*71.854*	*68.620*	*65.130*	*64.872*	*55.698*	*52.196*	*49.078*
Begeleid werken	5.305	5.734	6.190	6.297	6.290	6.780	6.302	5.909	5.730
Totaal werknemers	102.218	102.809	102.031	102.369	101.969	102.855	96.300	91.432	86.959
Geen plaatsing							1.872	3.412	4.164

Detachering

Ultimo 2017 hadden 81.271 personen een dienstbetrekking. Van deze mensen waren er 14.983 (18%) individueel gedetacheerd en 17.210 (21%) gedetacheerd in groepsverband.

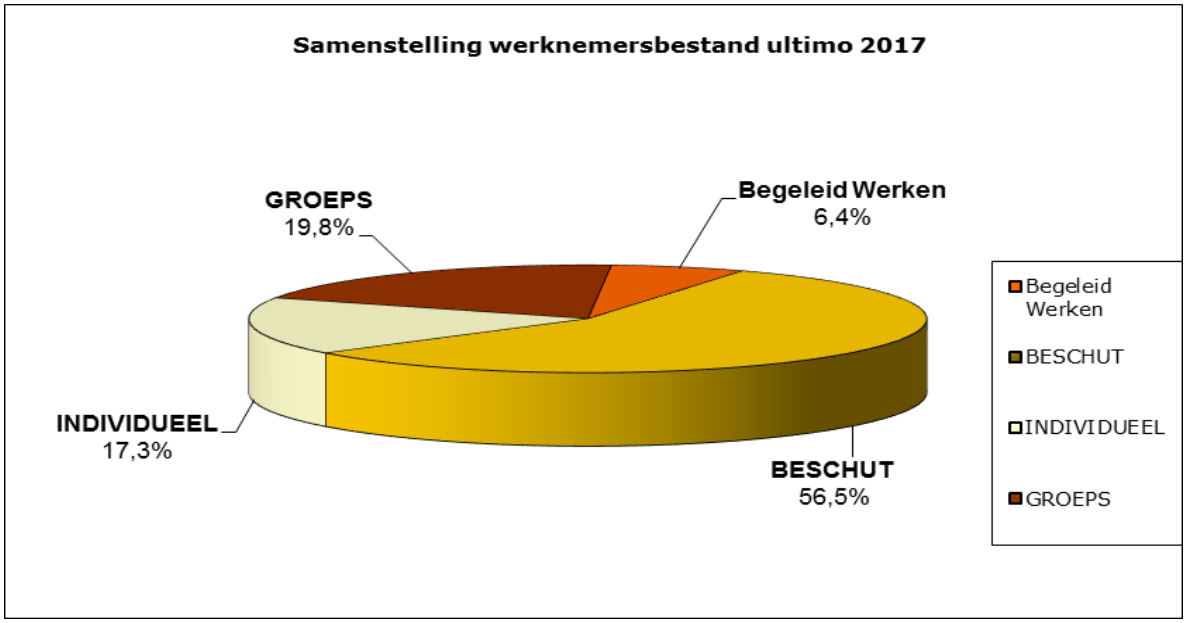

Tabel 2 Arbeidsjaren ultimo 2009 t/m 2017

	Aantal arbeidsjaren								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dienstbetrekking in arbeidsjaren	89.723	86.925	85.339	85.021	84.298	84.684	79.555	75.954	71.395
Begeleid werken in arbeidsjaren	5.206	5.212	5.607	5.593	5.564	5.958	5.582	5.270	5.134
Totaal (arbeidsjaren)	94.929	92.137	90.946	90.614	89.862	90.642	85.137	81.224	76.529
Af(toe)name totaal (arbeidsjaren)		-2,9%	-1,3%	-0,4%	-0,8%	+0,9%	-6,1%	-4,6%	-5,8%

In de berekening van het aantal arbeidsjaren eindstand 2017 zijn de zgn. slapers (niet werkzaam, doorlopend dienstverband, geen salarisuitbetaling) buiten beschouwing gelaten. De berekening is op deze manier gemaakt voor de vergelijking met andere berekeningen van arbeidsjaren (o.a. de gemiddelde realisatie over 2017 in arbeidsjaren) waarin ook de slapers buiten beschouwing blijven.

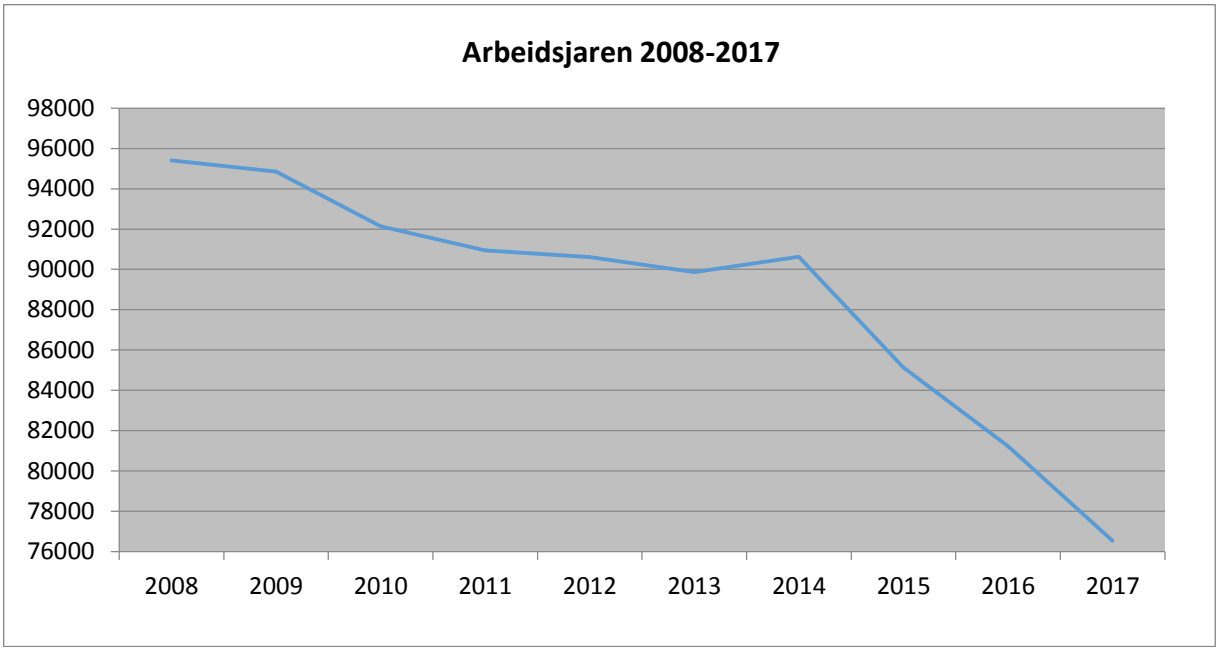

Reden ontslag 2017 2e halfjaar

De reden ontslag uit het werknemersbestand ligt voor 72,4% in overlijden, 2 jaar ziekte of pensioen. Zoals in de lijn der verwachtingen ligt, zijn er in het 2e halfjaar 2017 nauwelijks meer tijdelijke contracten die afliepen in 2017: bij 134 personen (4,8%) is de overeenkomst voor bepaalde tijd afgelopen.

Tabel 3 Reden ontslag uit werknemersbestand 2017 2e halfjaar

	Aantal	Percentage
Onvoldoende medewerking arbeid	21	0,7
Onvoldoende medewerking herindicatie	1	-
Behoort niet langer tot doelgroep	49	1,6
Ontslag op eigen verzoek	283	10,1
Overige redenen	271	10,1
Aflopen proeftijd	4	0,1
Aflopen overeenkomst voor bepaalde tijd	134	5,4
Overlijden, 2 jaar ziek, pensioen	2022	71,2
Onbekend	7	0,2
Totaal	2.792	100%

Bestemming na uitstroom 2017 2e halfjaar

Van alle gemelde uitstroom uit het werknemersbestand gaat bijna de helft met pensioen (48,3%) en 9,3% is overleden; deze personen verlaten de Wsw. Bijna een kwart (23,5%) gaat naar een uitkeringssituatie: 19,8% naar een ziekte- of WAO-uitkering en een veel kleinere groep (3,7%) naar een bijstands- of WW-uitkering[26]. De uitstroom naar een ander WGR-verband / Sw-bedrijf / gemeente (6,5%) en een deel van de groep 'Overig' (7,1%) bestaat uit naadloze overnames en verhuizingen.

Tabel 4 Bestemming na uitstroom uit werknemersbestand 2017 2e halfjaar

	Aantal	Percentage
Reguliere arbeid	35	1,3
Andere gemeente / WGR	181	6,5
Geen Wsw-plaatsing	16	0,6
Participatievoorziening	4	0,1
WMO (Dagbesteding) / WLZ (Instelling)	16	0,6
Uitkering ziekte / WAO / WIA	554	19,8
AOW / pensioen	1349	48,3
Overig	199	7,1
Overlijden	259	9,3
Participatiewet / Bijstand / WW	104	3,7
Onbekend	75	2,7
Totaal	2.792	100%

[26] Meerdere Sw-bedrijven geven, afhankelijk van hun afstand tot de gemeenten, aan geen zicht te hebben op het al dan niet verkrijgen van een WW- of Bijstandsuitkering van degenen die uit een Wsw-dienstverband zijn uitgestroomd: dit percentage kan feitelijk dus hoger liggen (en de percentages "overig" en "onbekend" lager).